

gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

Proslava - 25 let Gradisa

Srebrni jubilej podjetja smo proslavili v Festivalni dvorani v Ljubljani ob udeležbi visokih predstavnikov javnega in političnega življenja Slovenije — Prvič smo predvajali film »Gradisovih 25 let«

Druga oktobra letos se je v festivalni dvorani v Ljubljani zbralo nekaj čez 400 članov kolektiva in gostov ter svečano proslavilo 25. obletnico našega podjetja. Proslave so se udeležili predvsem tisti, ki so že četrto stoletje pri podjetju. Spoznali smo jih po rdečih nageljih, pripeh na prsi. Odkazali so jim tudi častno mesto v prvih vrstah dvorane.

Med številnimi gosti so bili tudi naš dolgoletni prijatelj član sveta federacije Ivan Maček-Matija, predsednik republiške konference SZDL Slovenije Janez Vipotnik, predsednik slovenskih sindikatov Tone Kropušek, član izvršnega sveta Boris Vadjal, predsednik sindikata gradbincev Lojze Capuder, sekretar ljubljanskega komiteja ZKS Franček Mirtič, predsednik ljubljanske mestne skupščine Miha Košak, predsednik društva inženirjev in tehnikov ing. Vladimir Čadež, vsi naši bivši direktorji, predstavniki investitorjev in direktorji nekaterih drugih gradbenih podjetij iz Slovenije ter še številni predstavniki družbeno-političnih organizacij, oblastvenih organov in seveda člani naših kolektivov. Med udeleženci so bili tudi številni novinarji tiska in RTV. Ob proslavi smo dobili 68 čestitk naših poslovnih partnerjev, predstavnikov oblasti in prijateljev, ki so nam želeli nadaljnje uspehe v razvoju podjetja.

To ni bilo samo slavlje udeležencev proslave, temveč slavlje celotnega kolektiva, ki danes šteje več kot 6500 ljudi. Uvodne besede na proslavi je povedal glavni direktor podjetja ing. Hugo Keržan, slavnostni govor pa je imel predsednik delavskega sveta podjetja ing. Saša Skulj. Kulturni del pa so dopolnili svetovno znani Slovenski oktet in priznani igralec Stane Sever.

Kaj lahko napišemo k tej proslavi? Bila je svečana. Ing. Skulj je v svojem poročilu orisal delo in uspehe našega podjetja skozi 25 let. Toda o tem je bilo že veliko napisanega, veliko izrečenega. Bili so to težki dnevi, ko smo tako rekoč začeli iz nič. Skozi celotno obdobje, kot je dejal ing. Skulj, smo se vsi do poslednjega delavca z ramo ob rami borili za gospodarski, tehnološki in pozneje tudi samoupravljalški napredek našega podjetja. Vsi delavci, še posebno pa naši 25-letniki dobro vedo, da nam vedno ni

bilo lahko. Nismo imeli kadrov, izkušenj in ne modernih strojev. Naši stroji so bili le krampi in lopate ter žuljave roke naših delavcev. Zato smo še posebno hvaležni vsem pionirjem, našim 25-letnikom, ki so orali ledino in danes skupno z nami dosegli tako velike uspehe.

Danes imamo v podjetju več kot 200 težkih gradbenih strojev, med njimi vrsto dragih in visoko učinkovitih.

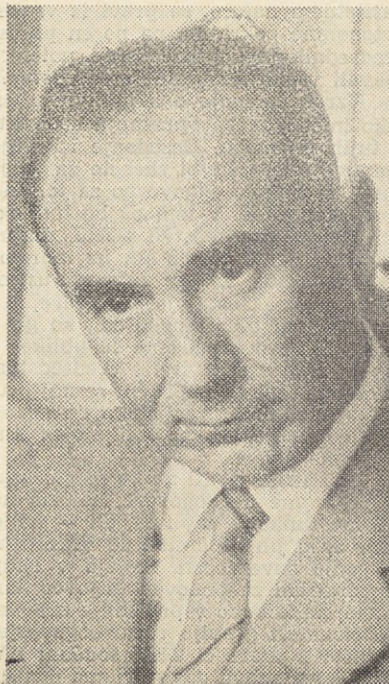
Ko že govorimo o strojih in strojni opremi, je dejal ing. Saša Skulj, ne moremo mimo tega, da ne bi omenili velikega prispevka delavcev kovinske ter strojne stroke, ki so sami konstruirali, napravili prototipe in nato cele serije zelo uspešnih domačih gradbenih strojev in naprav, ki so enakovredni tujim.

Uspehi in razvoj podjetja, ko se odražajo tudi v razvoju samoupravljanja. Danes smo si v podjetju postavili trdne temelje na podlagi določil ustave, ob veliki izkušenosti samoupravnih organov in na enotnosti celotnega podjetja. Dokaz uspešnosti samoupravnih odnosov v podjetju je tudi vedno bolj izpopolnjevana, demokratično sprejeta interna zakonodaja, po kateri dejansko v praksi poslujejo, delimo osebni dohodek in urejamo večkrat zelo zapletene odnose med 16 tako rekoč samostojnimi enotami.

Uspehe na področju dela pa potrjujejo številna priznanja investitorjev tako doma kot v svetu.

Tudi v prihodnje, bo naša dejavnost temeljila na dosedanjem delu, čimbolj bomo izkoristili našo usposobljenost, sredstva in kadrovske sestavljenosti v skladu s prihodnjimi nalogami. Obseg del se bo večal predvsem s porastom mehanopremljenosti. Letna stopnja rasti po stalnih cenah pa naj bi bila 8,5%. Velike spremembe predvidevamo tudi v kadrovski strukturi, predvsem v korist kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev. Posebno skrb bomo posvetili tudi dvigu življenjske ravni naših delavcev.

Po slavnostnem govoru je bil prvič predvajan film pod naslovom »Gradisovih 25 let«. Kulturni del programa je izvajal slovenski oktet, ki nam je zapel devet pesmi, med njimi so prvič zapeli pesem »Regina«, ki jo je skomponiral znani koroški ljudski pevec Pavel Kernjak. Stane Sever, priznani slovenski igralec, pa je izvedel dve zelo uspešni recitaciji.

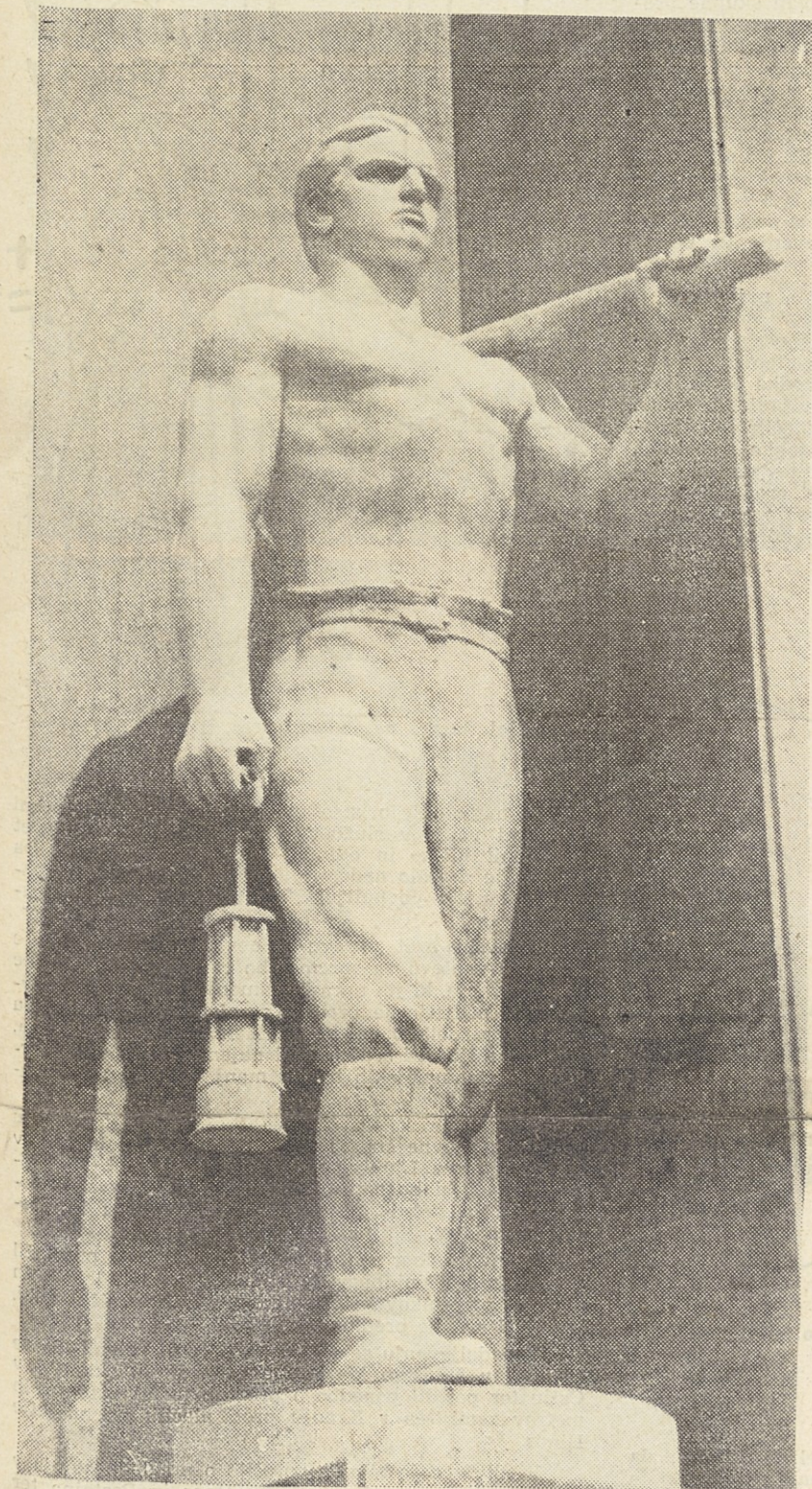

Stane Kavčič ob jubileju našega podjetja

Ob pomembnem delovnem jubileju — 25-letnici ustanovitve našega podjetja, vam v imenu izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in osebno čestitam.

Vaš prispevek k razvoju našega gospodarstva in samoupravne socialistične družbe je bil pomemben, pomembna pa je vaša vloga tudi v izpolnjevanju nalog našega jutrišnjega dne. Veseli naš poslovno-tehnični napredek in tehnološki razvoj in podpiramo vašo politiko nenehne skrbi za izboljševanje materialnega položaja delavcev, kar vam omogočajo doseženi rezultati. V njih se zrcali vaša samoupravna sposobnost, zahtevne naloge sedanjega družbenega trenutka in prihodnosti pa hkrati zahtevajo nadaljnjo krepitev in razvoj vseh vaših sil, znanja in delovnih sposobnosti.

Želim vam tudi v prihodnje vsestranski napredek in delovni uspehi!

29. november naš največji praznik

Letos poteka 27 let, odkar se je formalno rodila naša nova Jugoslavija. V mislih se preselimo v mali bosanski kraj Jajce 29. novembra 1943. leta, ko je izvršni odbor AVNOJ povabil delegate antifašističnih svetov narodnoosvobodilne vojske posameznih pokrajin na zasedanje.

Vabilu so se odzvala vsa pokrajinska zastopstva. Iz vseh strani Jugoslavije so se ilegalno pomikale kolone članov in delegatov proti starodavnemu Jajcu, kjer jih je čakal Tito s svojimi sodelavci.

Na tem zasedanju so bili sprejeti zelo pomembni sklepi, ki so postali temelj nove Jugoslavije. Zelo pomemben sklep je, da nova Jugoslavija predstavlja enakopravnost jugoslovanskih narodov. Za zasluge, ki jih je pridobil Tito, pa so mu podelili naslov maršala.

27 let je dolga doba, pa vendar ne tako dolga, da bi pozabili, kako je naša mlada država rasla in kako so se utrjevali prvi organi ljudske oblasti.

Ce pogledamo današnje brezskrbno življenje mladine, ki ne ve, kaj so vojne grozote, lakota, mučenja in zapori, si pač lahko očitamo, da smo jim vse premalo povedali in poudarili o težkih pogojih nastanka naše nove države. Premalo vedo o povojnih letih, ko smo delali petletko za petletko in si zategovali pas z mislijo, da nam bo čez nekaj let boljše.

Da, danes po 27 letih nam je morda še preveč dobro, saj košček kruha, za katerega bi med vojno dali vse — danes vidimo ležati v odpadkih.

Tudi letošnjo 25-letnico ustanovitve našega podjetja lahko primerjamo z nastankom naše države. Po vojni ustanovljeno in z vseh strani skupaj zneženo podjetje se je formiralo v veliko gradbeno industrijsko podjetje, ki ima za seboj močno in enotno »vojsko«, sestavljeno iz 6500 delavcev in moderno mehanizacijo, ki nam odpira pot še do višje realizacije, ki je v 25 letih narasla na občudovanje vredno višino.

Ob našem prazniku vsaj za hip pomislimo na izrek »bratstvo — enotnost«, ki ne sme ostati le fraza, pomislimo na to, da moramo ostati močni in enotni, saj razni »Hrkači« še vedno čakajo, da bi nam škodovali, kjer bi le mogli.

Uresničile so se besede revolucionarnega pisatelja Cankarja, ki je dejal: »Vem in slutim domovino. Kar so nam siloma vzeli in za kar ogoljufali in opeharili, bomo dobili povrnjeno in poplačano s stoterimi obrestmi!...«

Proslave 25-letnice našega podjetja so se udeležili vidni predstavniki našega političnega in javnega življenja

Zakaj gre pri spremembah političnega sistema

Pritrđiti kaže ugotovitvi, da ljudje pravzaprav še sorazmerno malo vedo, za kaj gre pri spremembah političnega sistema. Vrtimo se v glavnem okrog predsedstva SFRJ, ki naj bi postal kolektivni predsednik republike. Idejo o tem je sprožil predsednik Tito v pogovoru z zagrebškim političnim aktivom letos septembra, četudi so o predlogu v organih Zveze komunistov razpravljali že precej prej.

Navsezadnje je tudi razumljivo, da je pozornost obrnjena prav na ta predlog, saj poteče predsedniku Titu mandat sredi aprila prihodnjega leta in bo torej treba prej spremeniti ustavo, da bi lahko novo kolektivno predsedstvo SFRJ izvolili do takrat. Doseženo je že soglasje glede tega, naj bo predsedstvo sestavljeno po paritetnem načelu, se pravi iz vsake republike morda po dva, iz avtonomne pokrajine pa po en predstavnik, in da bo tovariš Tito predsednik tega predsedstva, potem pa bi se na tem mestu menjavali vsako leto člani predsedstva.

Vzrok za idejo o kolektivnem predsedstvu pa ni le v rešitvi tako imenovanega vprašanja nasledstva, kakor posebej poudarjajo v tujih časopisih. Dosedanje izkušnje so nas namreč naučile, da nimamo telesa, ki bi skrbelo za urejanje protislovij med republikami, ki bi bilo odgovorno za to, da do sporazumevanja in dogovora tudi pride. V tem pa bo tudi poglobljena funkcija novo ustanovljenega predsedstva SFRJ. Interesi so namreč zelo različni, pokazalo pa se je, da jih ne moreta usklajevati niti izvršni svet niti skupščina, katere notranji ustroj je prirejen za odločanje z glasovanjem. Obstajajo pa zadeve, ki ne morejo biti urejene z glasovanjem in preglasovanjem, ko gre za življenjske interese posameznega naroda oziroma republike.

Samo ustanovitvi predsedstva SFRJ pa bi storili v bistvu le malo, če ne bi napravili še kaj drugega. Če bi ostalo le pri tem, bi šlo le za organizacijsko spremembo, ki pa sama po sebi problemov ne rešuje. Gre za veliko več! V resnici gre za zelo daljnosežne in velike stvari.

Predsedstvo niti ne bo moglo uspešno delovati, če se republike in pokrajine ne dogovore, kakšna naj bo federacija v prihodnje, kakšne funkcije naj ima, ali — bolje povedano — katere so tiste zadeve, ki jih republike ob uresničevanju pravice do samoodločbe in svoje suverenosti urejajo v skupnih organih federacije. Gre potemtako za ponoven dogovor narodov in republik Jugoslavije o tem, kako bodo v prihodnje uravnavali skupno življenje.

Nekateri pravijo temu dogovarjanju, katerega temelj so položili na prvi konferenci ZKJ, sodobni AVNOJ, in sicer v tem smislu, da se zdaj znova dogovarjamo o načinu skupnega življenja, kakor so se narodi Jugoslavije na II. zasedanju AVNOJ dogovorili za skupno življenje v federativno urejeni državi.

Zakaj pa se je treba pravzaprav znova dogovarjati? Predvsem so se proizvodne sile naše družbe in s tem povezani družbenoekonomski odnosi že razvili do take stopnje, da so postale sedanje institucije že ovira za nadaljnji razvoj. Najmočnejša ovira pa je centralistično urejena država, ki ji je ostalo še veliko pravic, ki že zdavnaj niso v skladu z doseženo stopnjo samoupravljanja. Res smo sprejeli novo ustavo leta 1963, v kateri je na povsem nov način opredeljen položaj delovnega človeka v družbi in v razpolaganju s plodovi njegovega dela. Vendar je ta ustava v marsikaterem pogledu ostala bolj programska deklaracija kot stvarnost. Res smo jo kasneje že tudi spreminjali in skušali v njej močnejše odraziti družbene spremembe — tudi glede položaja narodov in narodnosti ter republik, vendar so v njej ostale še zadeve, ki ne sproščajo dovolj ustvarjalne pobude delovnih ljudi in občanov. Vse to je treba zdaj spremeniti. Kolikor le mogoče, je treba postaviti tako državo, ki ne bo odtujena sila nad združenimi samoupravljalci, ampak oblast njih samih. Predvsem pa je treba likvidirati njeno ekonomsko moč in v skladu s tem tudi druge podaljške te moči v centrih finančne moči bank, reeksporterjev in podobnih.

V tem pa je tudi bistvo tega procesa, ki smo ga bili odprli tako na sejah predsedstva ZKJ in še posebej na nedavni prvi konferenci ZKJ. Ustanovitev predsedstva SFRJ je potemtakem le droben delec velikega dela, ki se ga lotevamo v preoblikovanju naših družbenoekonomskih in političnih odnosov. Bistvo tega je torej v tem, da predvsem likvidiramo ekonomsko moč države, ki je zdaj osredotočena v zveznih organih, in da se na grobišču te ekonomske moči dogovorimo za drugačne — samoupravne odnose.

Katere pa so tiste nesporne stvari, ki naj bi jih v prihodnje urejali skupno v federaciji? Povsem jasno je, da bomo imeli skupno vojsko in da bomo skupaj določali vojno doktrino ter postavljali načela vseljidskega odpora. Skupaj bomo tudi varovali državo pred sovražniki, ki bi nam skušali škodovati. Torej bomo skupaj uredili državno varnost. Skupaj bomo urejali zunanjo politiko in skupni organi bodo predstavljali našo državo v tujini. Na vsem ozemlju Jugoslavije pa mora biti tudi enoten trg. Seveda pa so tudi temeljni družbenoekonomski in politični odnosi, temeljne pravice državljanov, delovnih ljudi in občanov, ki izvirajo iz samoupravljanja. To je torej tisto osnovno, kar naj zagotavlja enotnost družbenoekonomskega in političnega sistema v Jugoslaviji.

Glede tega je sicer že sklenjen načelen dogovor, zdaj pa teko dogovarjanja zlasti o tem, kaj je tisto, kar naj zagotavlja enotni trg v Jugoslaviji. Povsem jasno je, da se mora federacija znebiti vseh funkcij na investicijskem področju. Srbija je predlagala, naj bi vsaka republika prevzela nase dokončanje vseh zveznih investicij, ki teko na njenem območju, kar pomeni, da jih mora tudi sama do kraja sfinancirati. Hrvatska pa predlaga, naj bi razen tega likvidirali tudi tako imenovano neproračunsko bilanco federacije. V njej pa niso le zvezne investicije, marveč tudi odplačila starih dolgov zanje, plačila dolgov v tujini itd., kar naj bi prevzele vse republike. Na seji prve konference ZKJ pa je bilo sklenjeno, da bi napravili glede nadaljnega investiranja izjemo le za Črno goro in Makedonijo. V Črni gori gre za dograditev črnogorskega dela proge Beograd—Bar, v Makedoniji pa za melioracijska dela, ki jih ti republiki ne zmoreta sami. Bosna in Hercegovina se je sama odrekla zveznih investicij na svojem območju in zato v sklepkih I. konference ZKJ ni omenjena na lastno željo.

Soglasen pa je že sklep, naj bi federacija ne dajala več nikakršnih regresov, beneficiranih obresti, refakcij itd.

Vse to so le najpomembnejše zadeve, glede katerih teko sedaj dogovori. Res teko v glavnem še prek časopisov in manj za »zeleno mizo«. Prav na nedavni seji zbora narodov so zato poudarili, da bi morale republike poslati v Beograd najodgovornejše ljudi, da bi se dogovarjali o teh tako pomembnih zadevah in se tudi dogovorili.

Sporazum glede vsega tega bi moral biti dosežen že do spomladi, če naj začne novo predsedstvo SFRJ učinkovito delovati. Ostaja pa še druga vrsta vprašanj dolgoročnejšega značaja, ki bi jih bilo treba urediti po možnosti še v tej poslanski mandatni dobi, se pravi do novih skupščinskih volitev. Gre za nadaljnjo graditev našega družbenoekonomskega in političnega sistema — za vlogo komune, interesnih skupnosti in posebej za položaj proizvajalca v združenem delu.

VLADO JARC

Dnevni red seje delavskega sveta podjetja, ki je bila 12. novembra, je bil zelo obširen. Najprej je delavski svet obravnaval poročilo o periodičnem obračunu za devetmesečno letošnje obdobje. Iz analize poslovanja je razvidno, da je bil letni plan skupne proizvodnje dosežen s 85,7 %, medtem ko je po vrednosti čiste proizvodnje izpolnjen že z 91 %. Ugodni so tudi rezultati pri doseganju čistega dohodka, saj ga je bilo za 70 % več doseženega kot lani v enakem času. Izplačani so bili za 34 % višji osebni prejemki kot lani v tritrtletnem obdobju in znaša povprečni mesečni prejemek 1.561.— din. Lani je bil 1.263.— din na mesec. Po upoštevanju povečanja cen potrošnih artiklov so se realni osebni dohodki dvignili za 20,3 %. Delavski svet je obravnaval podrobne podatke iz poročila o periodičnem obračunu in analize poslovanja in periodični obračun tudi potrdil.

Odbor za načrtovanje je predlagal, naj se vrednost planske točke kot osnove za delitev osebnih dohodkov za posamezno delovno mesto poveča od sedanjih 1.— din na 1,20 din. Predlog je utemeljil s podrobnimi izračuni glede doseganja dohodka po delilnih razmerjih in ugotovil, da bi bilo povišanje umestno. S tem se bodo vsekakor zmanjšala izplačila tako imenovanega gibljivega dela, vendar se lahko pričakuje, da bo povečanje startne osnove za delitev osebnih dohodkov ugodno vplivalo na večanje produktivnosti, zlasti pa bo novim kadrom, ki vstopajo v podjetje, lažje predočeno, kolikšne prejemke lahko pričakujejo.

— Sedaj pa bomo gradili! Dobili smo 30 vagonov cimenta.

Delavski svet je predlog sprejel in sklenil, da bo od 16. oktobra dalje vrednost planske točke, ki je osnova za delitev osebnih dohodkov po pravilniku 1,20 dinarja.

Nadalje je obravnaval še predlog odbora za načrtovanje in notranjo delitev o spremembi dnevnice za službena potovanja in dodatka za stalnost ter sklenil, naj se oba predloga pošljeta v obravnavo kolektivu. V predlogu za spremembo višine dodatka za stalnost bo odbor izdelal še variantni predlog in ga hkrati dal v obravnavo. Delavski svet bo po končani obravnavi sklepal o uveljavitvi spremembe.

Že na prejšnji seji delavskega sveta je predlagal odbor za standard in rekreacijo, naj se v pravilniku o stanovanjski gradnji spremenijo višine in pogoji za posojila za individualno stanovanjsko gradnjo za člane naše delovne skupnosti. Pripravljen je bil osnutek spremembe, v katerem je bilo predvideno, da naj bi znašalo posojilo za gradnjo ali nakup lastnega stanovanja največ 35.000.— din oziroma 50.000.— din, če bi prosilec prepustil svoje sedanje stanovanje. Po obširni obravnavi in glasovanju je delavski svet dokončno sklenil, da znaša višina posojila za vse prosilce največ 50.000.— din za dobo 30 let z 2 % obrestmi. Obveznost vsakega, ki že ima stanovanje in bo s posojilom zgradil ali kupil lastno stanovanje, pa je, da izprazni stanovalni prostor in ga prepusti podjetju. To določilo bo veljalo od 1. januarja 1971 dalje. Prosilci bodo dobili posojilo po vrstnem redu glede na razpoložljiva sredstva v vsaki enoti. K znesku, ki bo prosilcu odobren, bo lahko vsak še koristil tudi bančno posojilo, ki ga bo dala banka na račun naših namenskih oročenih sredstev za stanovanjsko gradnjo. Novost je še v tem, da bo možno odobriti vsakemu prosilcu posojilo do najvišjega možnega zneska le enkrat. To zaradi tega, da bo vsakemu že takoj znano, koliko lahko pričakuje posojila, ker mora hkrati s prošnjo prikazati celotno financiranje svoje gradnje ali nakupa stanovanja.

Tisti, ki po dosedanjih določilih niso do kraja izčrpali prej predvidene zneske posojil, to je 20.000, 25.000 ali 30.000 din, bodo lahko prosili, da se jim naknadno odobri posojilo, vendar ne več kot do prej naštetih zneskov, ki so veljali, ko so že prejeli posojilo.

Delavskemu svetu je bil predložen osnutek pravilnika o načinu in pogojih za delo osebja na motornih vozilih. Pravilnik vsebuje podrobna določila glede tehničnih pregledov motornih vozil in ugotavljanja sposobnosti za vožnjo, kakor tudi odgovornosti osebja na motornih vozilih. Delavski svet je pravilnik sprejel.

Odbor za investicije je predlagal razne nabave strojev in opreme, kar je po razpravi delavski svet odobril.

— Poglej, že pet ur ga opazujem, kako počasi dela!

Za nadomestilo stroškov za prevoze z lastnimi osebnimi vozili v službene namene je delavski svet spremenil višino in odločil, da bo od 16. novembra 1970 dalje znašalo nadomestilo 0,90 din za vsak prevoženi kilometer po potrjenem potnem nalogu in obračunu.

Delavski svet uprave stanovanj GIP Gradis je predložil zahtevo za spremembo razdelitve najemnine za stanovanja, ki jih upravlja omenjena uprava. Delavski svet podjetja je predlog sprejel, vendar tako, da bo nova razdelitev upoštevana šele v naslednjem letu. Odslej bo šlo več sredstev od najemnin v korist vzdrževanja stanovanjskih hiš in manj v korist amortizacije.

Obširno je razpravljajal delavski svet o vprašanju gradnje poslovnih stavbe za podjetje, ki naj bi bila v središču mesta Ljubljane. Ustanovil je poseben gradbeni odbor, ki bo sproti obveščal delavski svet o poteku del in potrdil je program financiranja in prekrbe sredstev.

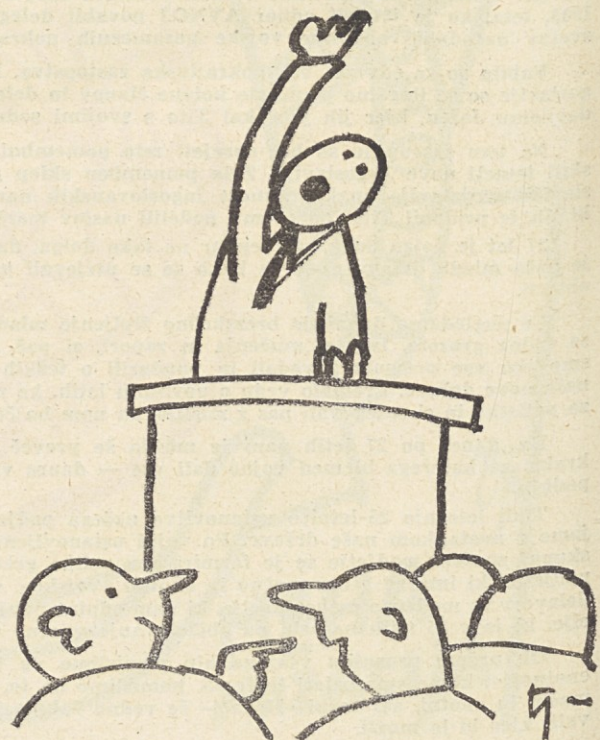
Upravni odbor centra za izobraževanje je predložil popravek o višini nagrade vajencev za III. letnik in o višini prejemkov pripravnikom v pripravniški dobi. Delavski svet je predlog sprejel.

V nadaljevanju se je je delavski svet sklenil, da se pristopi v članstvo konzorcija za gradnjo skladišč v Celju ter potrdil pogodbo o prenosu nekaj kvadratnih metrov zemljišča v Kranju proti plačilu na podjetje Dinos.

Predloženo je bilo še poročilo o pregledu stanja v naseljih na avtocesti na odseku Unec in Postojna ter sklenil, da naj poročilo predhodno obravnava odbor za standard in rekreacijo ter ga hkrati pooblastil, da izvede vse ukrepe, da se nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti odpravijo.

Prav tako je bilo izdelano kompleksno poročilo o zdravstvenem stanju in bo to poročilo obdelal podrobnije še odbor za standard in rekreacijo, nakar bo delavski svet to problematiko posebej obravnaval.

Rajko Zupančič

— Zakaj pa tako vpije?

— Svoje prejšnje trditve spodbija.

Proslava tudi v Ravnah na Koroškem

V četrtek, dne 29. 10. 1970 so se zbrali člani kolektiva poslovne enote Ravne na Koroškem v dvorani Doma železarjev na Čečovju v počastitev 25. obletnice Gradisa. Poleg domačih je bilo povabljenih mnogo gostov, predvsem predstavniki investitorjev, direktor Železarne Ravne tov. Franc Fale, predsednik Sob Ravne tov. Ivan Strmčnik, komandir LM tov. Ivan Bračko, nadalje predstavniki gradbenih podjetij Prevalje, Dravograd, kakor tudi generalni direktor dipl. ing. Hugo Keržan iz Ljubljane, Nuša Piškur, Stane Uhan, direktor GV Maribor dipl. ing. Borut Maister s soprogo, predstavniki Cinkarne Celje in še in še. Pogrešali pa smo Lojzeta, ki se žal zaradi boleznih vabilu ni mogel odzvati.

Proslava se je odvijala v dokaj prijetnem vzdušju — prvo s filmom Gradisovih 25 let v barvah s prelepimi umirjeno spremljavo in komentarjem. Nato so razdelili spominska darila deset, petnajst, dvajset in petindvajsetletnikom. Naše prisrčne čestitke! Sledil je kulturni program z recitacijami in Koroškim oktetom. Po vsem tem seveda izbrana ter obilna večerja in na vsako osebo liter vina. Pri steklenički so prišli na račun v večji meri možje, kako pa naj sicer nežni spol spravi cel liter pod streho? Prav gotovo je pomagala tudi voda »tri srca«. Po večerji se je vse zavrtelo v veselem ritmu godbe »samorastnikov«. Tako menim, da se je vsak lepo zabaval in tudi odnesel najlepše spomine. Podjetju pa želim še vnaprej mnogo napredka — saj kdor je film pazljivo zasledoval, je lahko opazil, kako težaven je bil začetek, koliko pa se je v 25 letih zgradilo (primer Ravne) in kakšna je primerjava takratnega z današnjim časom kljub ostri konkurenci na svetovnem tržišču. Včasih so gole roke pomagale do razcveta podjetja, danes pa v pretežni meri prevladuje moderna mehanizacija.

Hvale vredno je bilo povabilo upokojencem Gradisa.

A. Simon

Ne vsak zase, marveč skupno

Med našimi letošnjimi jubilanti je tudi Ivan Perger.

»Od kdaj ste pri podjetju?«

»To je pa kar dolga doba,« je odgovoril Ivan. »Bil sem tako rekoč med pionirji Gradisa. Začel sem kot delavec na gradbišču, bil sem skladiščnik, kurir, opravil pa sem vrsto izpitov, dokler nisem končno pristal v pripravi dela. Šest let sem že v analitskem oddelku.«

»Kdaj vam je bilo najlepše?«

»Skromen sem in zavedam se, da je boj za življenje trd in krut. Moram priznati, da smo bili včasih bolj složni, skupaj smo se veselili vsakega, še tako majhnega uspeha. Bilo je več družabnega življenja...«

Zdaj so se življenjske razmere izboljšale in vsak hiti na svojo stran. Včasih so nas zbliževali kakšni sestanki in proslave. Sedaj pa so se te zelo redke, razen ob slovesnostih, kakršna je bila letos.«

»GRADISOV VESTNIK« ★ Stran 3

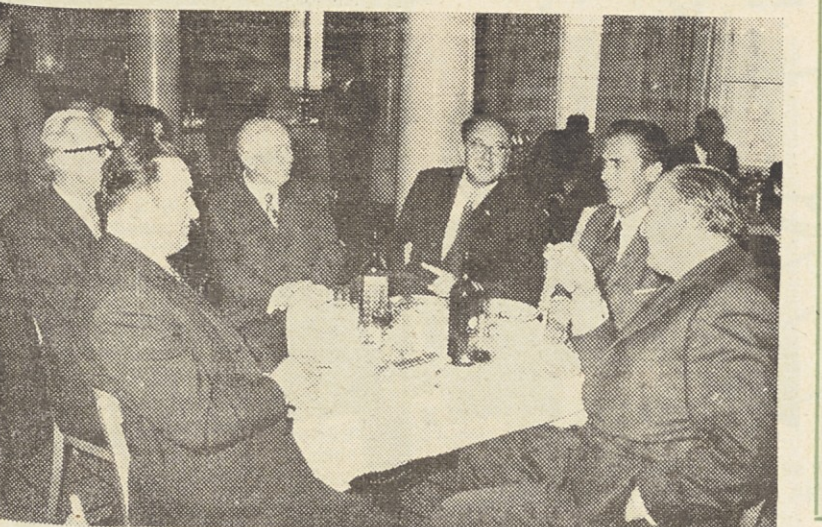
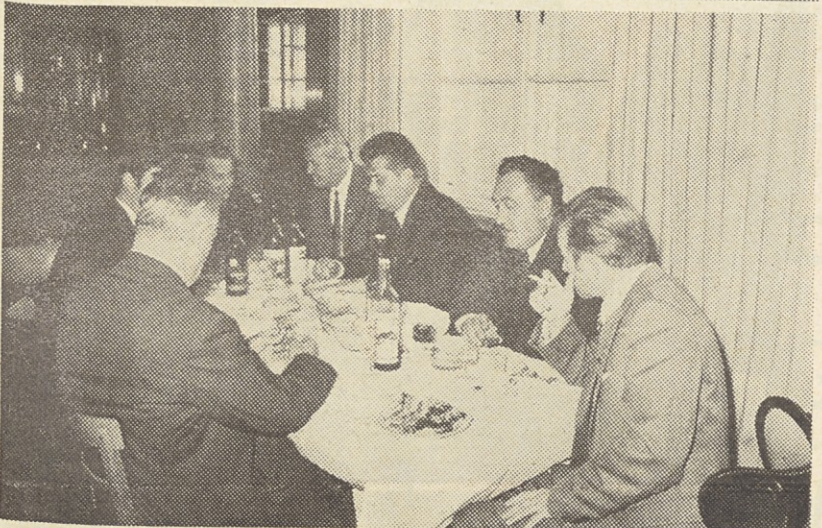
Na proslavi nam je zapel slovenski oktet

Odklikovani člani našega kolektiva

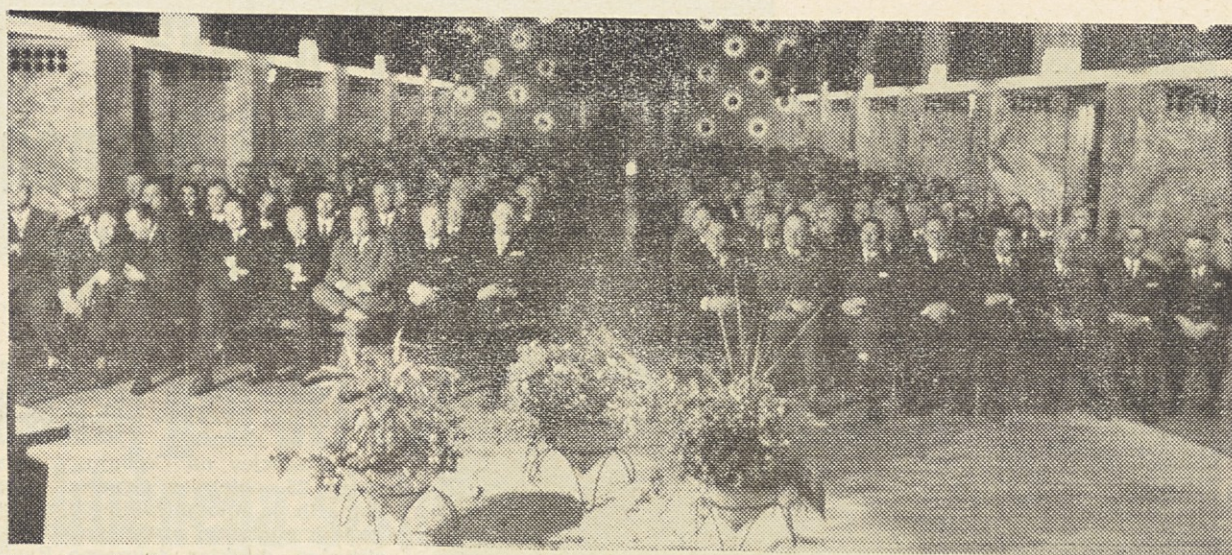
Ob 25-letnici ustanovitve gradbenega podjetja Gradis je predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito odklikoval naslednje člane našega kolektiva:

1. ing. Hugo Keržan, red republike s srebrnim vencem,
2. Anton Martinšek, red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem,
3. ing. Ivan Lah, red dela z zlatim vencem,
4. Alfred Bank, red republike z zlatim vencem,
5. Vinko Brglez, red zasluge za narod s srebrno zvezdo,
6. ing. Alfred Peteln, red zasluge za narod s srebrno zvezdo,
7. Janez Plemelj, red republike z bronastim vencem,
8. Ignac Sušteršič, red dela s srebrnim vencem,
9. Regina Zajc, red dela s srebrnim vencem,
10. Albin Bačar, red dela s srebrnim vencem,
11. Vlado Čelik, red dela s srebrnim vencem,
12. Franc Dimc, red dela s srebrnim vencem,
13. Edvard Drole, red dela s srebrnim vencem,
14. Vinko Florjančič, red dela s srebrnim vencem,
15. Bernard Gabrijelčič, red dela s srebrnim vencem,
16. Vencelj Jeran, red dela s srebrnim vencem,
17. Štefka Kaiser, red dela s srebrnim vencem,
18. Ivan Koračin, red dela s srebrnim vencem,
19. Janko Košir, red dela s srebrnim vencem,
20. Janez Kuštrin, red dela s srebrnim vencem,
21. Janez Martinčič, red dela s srebrnim vencem,
22. ing. Štefan Mesarič, red dela s srebrnim vencem,
23. Franc Polajnar, red dela s srebrnim vencem,
24. Jože Repše, red dela s srebrnim vencem,
25. ing. Dragovan Sever, red dela s srebrnim vencem,
26. Janez Skofic, red republike z bronastim vencem,
27. Avgust Štegar, red dela s srebrnim vencem,
28. Vinko Veit, red dela s srebrnim vencem,
29. Rajko Zupančič, red dela s srebrnim vencem,
30. Jakob Bernik, red dela s srebrnim vencem,
31. Janez Dežman, red dela s srebrnim vencem,

32. ing. Franc Marinčič, red dela s srebrnim vencem,
33. Pavel Polgar, red dela s srebrnim vencem,
34. Albert Praprotnik, red dela s srebrnim vencem,
35. Franc Pehan, red dela s srebrnim vencem,
36. Feliks Muršec, red dela s srebrnim vencem,
37. Iko Ravnikar, red dela s srebrnim vencem,
38. Ivan Rotman, red dela s srebrnim vencem,
39. Alojz Turel, medalja zasluge za narod,
40. Tomaž Zorman, medalja zasluge za narod,
41. Nuriya Agič, medalja dela,
42. Jože Bertoncelj, medalja dela,
43. Rudi Brumen, medalja dela,
44. Mila Capuder, medalja dela,
45. Vinko Cotič, medalja dela,
46. Anton Demšar, medalja dela,
47. Kristina Drab, medalja dela,
48. Franc Duh, medalja dela,
49. Jože Ferfolja, medalja dela,
50. Ivan Ferlinc, medalja dela,
51. Edvard Fikon, medalja dela,
52. Jože Ferjan, medalja dela,
53. Marjan Gole, medalja dela,
54. Jože Horvat, medalja dela,
55. Jože Jurenec, medalja dela,
56. Mirko Kemperle, medalja dela,
57. Luka Kočič, medalja dela,
58. Ivan Kralj, medalja dela,
59. Štefan Lamut, medalja dela,
60. Ivan Leben, medalja dela,
61. Franc Luzar, medalja dela,
62. Janez Makovec, medalja dela,
63. Viktor Mihalič, medalja dela,
64. Janez Mlinar, medalja dela,
65. Majda Ocepek, medalja dela,
66. Ivan Pergar, medalja dela,
67. Viktor Pernat, medalja dela,
68. Slavko Stanovnik, medalja dela,
69. Cvetko Stepančič, medalja dela,
70. Anton Škerget, medalja dela,
71. Janez Trafela, medalja dela,
72. Branko Tršelič, medalja dela,
73. Florijan Zadravec, medalja dela,
74. Jože Zabkar, medalja dela,
75. Jože Zalik, medalja dela,
76. ing. Jaša Skulj, red dela s srebrnim vencem,
77. Leopold Ilvar, red dela s srebrnim vencem.

Gradisovih 25 let

Pogled v Festivalno dvorano v Ljubljani, kjer so proslavljali 25-letnico podjetja

Sledili smo akciji sindikatov

Samo deset delavcev je, ki so v zadnjih treh mesecih zaslužili pri Gradisu manj kot 800 dinarjev mesečno — Vsega skupaj pa nas je 6500 zaposlenih

Naše podjetje je v letošnji akciji sindikatov, da ne bi bilo več osebnega dohodka v delovnih organizacijah pod 800 dinarjev, v celoti sledilo. Tako je od trenutno 6500 zaposlenih v podjetju le deset takšnih članov kolektiva, ki so v zadnjih treh mesecih zaslužili manj kot 800 dinarjev mesečno.

Pa naj v podjetju še tako vzorno sledimo vsem pozitivnim predlogom naših sindikalnih funkcionarjev in povečujemo osebne dohodke, skoraj ne moremo dohitevati stopnje naraščanja cen. Tako so se življenjski stroški v letošnjih devetih mesecih povečali v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu za 11,4 %. To povečanje je sedaj še večje, kot je bilo v vsem lanskem letu. Največji vpliv na povečanje življenjskih stroškov ima podražitev hrane, ki je po naši sestavi življenjskih stroškov letos za več kot 15 % dražja kot lani. Zaskrbljujoče naraščajo tudi cene industrijskih proizvodov, ki so bile do letos dokaj stabilne in so se iz leta v leto povečevale le za 2 do 3 %. Letos v septembru pa so bile za 13,9 % višje od cen v lanskem letu. Cene pa seveda še iz dneva v dan rastejo.

Če bo šlo tako naprej, tudi zadnji sklep delavskega sveta, da se poviša vrednost točke za 20 %, ne bo dolgo pomagal. Vsekakor je pa to zelo pozitiven ukrep organov samoupravljanja, ki bo vsaj delno razbremenil delavce glede osebnih prejemkov.

Poleg prej navedenih primerov, so na sindikatu sklenili, da bo potrebno še urediti nadomestilo za čas delavčeve začasne nezmožnosti za delo, otroške dodatke, saj znašajo mesečni povprečni osebni prejemki na družinskega člana upravičencev do otroškega dodatka le 355 dinarjev.

Sindikati so podprli tudi široko akcijo za ponovno uskladitev in valorizacijo pokojnin. Vsem tem akcijam se je seveda pridružil tudi sindikalni odbor podjetja, ki je bil v bistvu iniciator predlogov za izboljšanje življenjskih pogojev vseh zaposlenih. C.

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani — Izhaja mesečno

Stran 4 ★ »GRADISOV VESTNIK«

Predsednik delavskega sveta ing. Saša Skulj je imel slavnostni govor

Glavni direktor ing. Hugo Keržan pozdravlja udeležence proslave

Vsakdanje delo ni edino gibalno napredka

Triintriideset prvoborcev ima Gradis v svojih vrstah ob svojem petindvajsetletnem jubileju. Kdo izmed nas — skoraj šest tisoč nas je — bo blizu leta 2000 dočkal zlat jubilej našega Gradisa v njegovih vrstah? Film »Gradisovih 25 let« nam krepi ponos, krepi nam željo, da bi to ostali še naprej.

Ko se oziramo nazaj, opazamo velike spremembe v načinu dela, še večje spremembe pa v načinu življenja, pa tudi mišljenja naših ljudi. Udarniško delo in skromnost je zamenjala večja zahtevnost ljudi pri delu in se ve tudi pri plačilu. Postali smo zahtevnejši tudi pri standardu. Ali so take spremembe slabe?

Niso! Ne bi smele biti. Nasprotno, vsa naša prizadevanja, kubiki, milijarde, stroji, kadri, naj bi imeli samo en končni cilj — višji življenjski standard naših ljudi.

Blaginja ljudi je odvisna od novcev od debeline kuvert ali denarnic naših delavcev. Denar te vrste predstavlja za vsakega tako imenovani osebni standard.

Poznamo dežele, kjer je poprečni standard prebivalcev sicer visok, pa kljub temu množica ljudi živi v bednih razmerah. Pravimo, da so velike razlike — difference, socialna diferenciacija — med ljudmi. To naj bi bile dežele kapitalizma. V socializmu naj bi bile razlike med ljudmi majhne, dovoljene naj bi bile samo tiste, ki so posledica različnih delovnih prispevkov posameznikov.

V naši ustavi piše: samo delo in uspehi dela določajo materialni in družbeni položaj človeka.

To določilo ni povsem odraz današnjega stanja, predstavlja pa cilj, h kateremu — po ustavi — teži naša družba. Pot do tega cilja je dokaj krivenčasta včasih se mu celo oddaljujemo.

Vsak dinar, ki ga dobimo za nedelo, pa tudi tisti dinar, ki je preplačan povzroča socialni in ekonomski nered v družbi.

● Solidarnost

Po reformi smo previsoko povzdignili osebni standard, zanemarili pa družbeni standard. Prvi se je večal za 13 %, drugi pa padel (!) za 8 %.

Zato smo začeli razpravljati o solidarnosti, to je o vzajemni pomoči (vsi za enega, eden za vse). Solidarnost

naj bi bila vgrajena v naše zakone, veljala bi pa predvsem v zdravstveni zaščiti, pri upokojevcih v primerjavi z aktivnimi delavci, pri reševanju stanovanjskih problemov in še kje.

Dilema — ali ekonomika, zakon tržišča ali sociala, solidarnost — je lažna in je ni. Ni je zato, ker ne obstaja ali — ali marveč obstaja skladje med ekonomiko in socialo.

Na primeru stanovanjske problematike prav v današnjem času spoznavamo, da mora pri imovitejših občanah postajati stanovanje vse bolj blago, s tržno vrednostjo. Nasprotno pa moramo socialno šibkejšim članom družbe pomagati, da bodo lahko dobili stanovanje. Se več: pomagati jim bomo morali s subvencijo (denarno pomočjo, da bodo lahko plačevali stanarino — oblikovano s tržno vrednostjo. Tako bosta ekonomika in sociala morali živeti v urejenem sožitju, ne pa v neredu, v katerem se ne ve, koliko kdo pije in koliko kdo plača. Zagotovo vemo samo to, da premožnejši pije precej več in da manj premožen plačuje več. Kot zmore!

● Standard — tema dneva

Življenjski standard, še posebej družbeni standard, ljudi postaja »tema dneva«. To ne postaja le v širši družbi, temveč tudi pri nas v Gradisu.

Ze lani smo podpisali samoupravni sporazum o minimalnih standardih pri urejanju stanovanjskih domov, provizorijev in delavskih naselij za gradbene delavce. Prav zdaj pa je v razpravi osnutek družbenega dogovora s podobno vsebino. V obeh primerih je iniciator sindikat gradbincev.

Sindikat si je zastavil cilj, da bi po poti sporazumevanja omogočil vsem gradbincem enake, človeku in delavcu primerne življenjske in delovne pogoje.

Prav zdaj, ko smo za hip pogledali nazaj »po teh naših 25 let«, je čas, da se ozremo še naprej. Prav je, da vsi delavci že zdaj vedo, v kakšnih razmerah bodo delali — ne čez 25 let, ampak že leta 1975. Najkasneje takrat bo treba namreč izpolniti določila sporazumov.

Kako bomo to dosegli?

Prvič doslej je sestavljen program razvoja podjetja po drugačnih principih, kot je bilo to v navadi v preteklosti. Samoupravni sporazum o najnižjih obračunskih osnovah za delitev osebnih dohodkov kakor tudi sporazum o osnovnih kriterijih za delitev dohodka vsebuje namreč določila, ki zavezujejo gradbena podjetja, da ustvarijo zadosten dohodek. Dohodek, ki bo omogočal razširjeno reprodukcijo in primerne osebne dohodke. Poleg tega pa mora dohodek zadoščati še za stanovanjske objekte, primerno hrano delavcev, za kulturne in rekreacijske potrebe kakor tudi za izobraževanje delavcev. Zাহে so zelo velike.

● Nov način načrtovanja

Zato ni dovolj planirati samo določen obseg in uspeh proizvodnje, pač glede na dosedanja gibanja, potem pa ugotoviti dohodek in reči: »Toliko bomo lahko dali za investicije, toliko za plače, toliko pa za družbeni standard«.

Podpisani sporazumi nas obvezujejo, da moramo (!) ustvariti zadosten dohodek za uresničitev določenih sporazumov. Program je torej izrazito akcijski. Vsakoletni gospodarski načrt bo predvidel za vsako leto del uresničitve programa. Če bomo ugotovili, da načrta oziroma del programa nismo uresnili, bo to za nas signal, da si moramo preprihati »dušo« in izprašati delce, ki so ovirali vožnjo na začrtani poti.

Nova kvaliteta je, oziroma mora biti, v naslednjem:

Postavljamo si cilj, končni smoter naših prizadevanj, vsa naša prizadevanja pa usmeriti k uresničevanju tega cilja. In kaj je ta cilj? Višji osebni in predvsem družbeni standard naših delavcev!

Od letos naprej imamo v podjetju odbor za standard in rekreacijo. Le-ta je že izdelal svoj delovni program. Program odbora za standard bo predstavljal osnovo za program razvoja podjetja v poglavju, kjer bo obravnavan standard naših delavcev. To poglavje ne bo niti kratko niti nezahtevno — saj bo končno krona vseh programskih ciljev in poslovne politike podjetja do leta 1975.

V nadaljevanju bomo objavili glavna določila ustreznega sporazuma kot tudi programa odbora za standard oziroma posamezne točke poglavja o standardu iz programa razvoja podjetja.

S. U.

(Se nadaljuje)

Spočiti in sprostiti se moramo

V svojem delovnem zagonu marsikdo popolnoma pozabi nase. Dela od jutra do večera in marsikdaj še pozno v noč. Počitka ne pozna in z delom je tako preobremenjen, da se ne zna in ne more več sprostiti. Ne zaveda se, da mu pretirano delo škoduje, kar se odraža na njegovem telesnem zdravju in duševnem počutju. Zato živi v neprestani napečnosti. Posledice take preobremenjenosti se ne pokažejo takoj, temveč nastopajo šele po daljšem času, navadno ravno takrat, ko bi najbolj potrebovali moči.

V današnjem času smo si pridobili pravico do letnega oddiha, do skrajšanega delovnega časa in do prostih sobot. Namen skrajšanega delovnega časa je naj bi se delavci kar najbolj odpočili in si pridobili moči za nadaljnje poklicno delo. Vendar teh prostih dni ne izkoriščamo tako, kot bi jih morali. Opravljamo še dodatna dela in iščemo načine, kako bi prišli do dodatnih finančnih sredstev. Preobremenjene so tudi žene, ki so razpete med poklicnim, gospodinjstvom in materinstvom.

Sodobni človek je pozabil na to, kako se je treba spočiti in sprostiti. Oddih in sprostitve nista samo v tem, da prenehamo s poklicnim delom, mislimo pa še vedno na težave in nevšečnosti pri delu, na denarne probleme, družinske skrbi in druge osebne probleme.

Oddih pomeni popolno telesno in duševno sprostitve, sprostitve mišičevja in živcev, na katere lahko sami vplivamo. Takšen oddih mora biti dnevno ter ga dosežemo s spanjem, ki pa mora trajati dovolj časa, ter z odmori med delom in po delu. Temeljito se pa moramo spočiti vsaj enkrat tedensko, to je ob prostih dnevih, nedeljah in praznikih. Ni pa vseeno, kako bomo te dni preživeli in s čim se bomo ukvarjali. Delavci, ki delajo v zaprtih prostorih, naj se naužijejo svežega zraka na sprehodu v naravi. Ročni delavci naj se najprej telesno odpočijejo, nato pa se tudi sprostijo v naravi. Ne zapirajmo se v drage gostilniške prostore! Poskrbimo za zdrav oddih, ogledimo si tudi kakšno kulturno prireditev in prečitajmo knjigo. Skušajmo vsaj delno pozabiti na vsakdanje skrbi. Tako si bomo nabrali novih moči za delo ter se obvarovali različnih nevšečnosti ter boleznih sedanega časa.

Hedvika Virant

Strokovna ekskurzija v München

V okviru Zveze gradbenih inženirjev in tehnikov ter centra za izobraževanje našega podjetja je bila od 15. do 18. oktobra t.l. organizirana strokovna ekskurzija v München. Te ekskurzije se je udeležilo tudi šest Gradisovih strokovnih delavcev, med njimi tudi tov. Sono, zaposlen v obratu gradbenih polidelo. Ker je bilo to potovanje prvo v tujino, nam je o svojih vtisih povedal nekaj zanimivosti.

München, glavno mesto Bavarske, bo v letu 1972 prizorišče velikih olimpijskih iger. Olimpijsko središče z največjimi in najmodernejšimi športnimi napravami je oddaljeno od mesta le kake štiri kilometre. Olimpijska vas se razprostira na površini kakih 20.000 m². V njej bo prostora za ca. 12.000 športnikov vseh dežel, ki bodo imeli tu vse udobje. Visoke stolpnice gradijo po montažnem sistemu, ker trdijo, da je taka gradnja cenejša. Vse naokrog v tej vasi bo trava in zelenje za počitek pa tudi za trening, ves promet pa se bo odvijal pod zemljo.

Olimpijski stadion, dvorane in bazeni so v zadnji fazi izgradnje. Zgrajeno je na razvalinah, ki so posledica strašne druge svetovne vojne. Ob že zgrajenem olimpijskem stolpu, ki je visok 290 m, je postaja za podzemsko železnico, katera se sestoji iz štirih nadstropij.

Vsako nadstropje je ca. 4 m visoko, celotna stavba pa sega približno 20 m pod zemljo. Iz enega nadstropja v drugega bodo potniki prišli po premičnih in klasičnih stopnicah. Postaja v vsakem nadstropju bo obložena z drugo barvo obloženih plošč tako, da se bodo potniki lahko orientirali na potovanju.

Zgornja postaja obsega v glavnem pločnike za pešce, ob katerih so predvideni tudi trgovski lokali. Ostale postaje pa so namenjene prometu vzhod-zahod in sever-jug. Da bi videli, kako vse to izgleda, so naše udeležence peljali tudi na poskušno vožnjo.

Vse naprave na stadionu bodo napravljene iz umetne mase recortan, ki se nekoliko razlikuje od drugih podobnih mas.

Pravijo, da cene med olimpiado ne bodo pretirane, kar pa skoraj ni mogoče verjeti, če pogledamo, kako ogromno se sedaj gradi in koliko se bo še gradilo do pričetka olimpijskega prvenstva.

Nadalje so si udeleženci ogledali tudi veliko stanovanjsko naselje novi Perlach, ki je v bližini letališča. Naselje je še v gradnji. Našega potnika je presenetila skrb mestnih očetov, ki posebej skrbijo za izgradnjo otroških igrišč. Za otroke so zgrajeni veliki umetni griči, ki bodo služili smučarjem v zimskem času, in umetna jezera, ki bodo nudila otrokom poleti obilo zabave in veselja.

Zanimiv je tudi podatek, da so v tem naselju vgradili v zemljo ogromno cisterno, ki bo sprejela vase 8 milijonov m³ meteorne vode in jo odvajala v kanale. Nekaj vode pa se bo odtekalo v zemljo, ker je cisterna brez dna.

Po ogledu olimpijskih objektov so si člani ekskurzije ogledali še drugi del mesta in njegove zanimivosti, potem pa so se polni novih vtisov odpeljali proti naši domovini.

Najbolj prisrčno srečanje z upokojenci celjske enote

V »viteški« dvorani celjskega gradu se je zbralo 50 upokojevcev celjske enote. Belo pogrnjene mize, okrašene z grbom Gradisa in rdečimi nageljni, so bile živa priča, da starih sodelavcev niso pozabili. Upokojevci so bili uvodoma pozdravljeni od direktorja poslovnih enot Berto Praprotnik ter se jim zahvalili za njihovo požrtvovalno delo, skratka za vse, kar so storili za naše podjetje. Hkrati pa jim je zatelel še obilo zdravja, zadovoljstva in veselih uric v nadaljnjem življenju.

V imenu upokojevcev se je za tope sprejem zahvalil Franc Stres, ki je v svojem govoru obudil spomine na težka leta našega začetka. Dobro in okusno kosilo, gostoljubnost Merkskovih uslužbencev ter lep sončni dan so razpoloženje še povečali in kmalu je zadonela vesela pesem tistih, ki so dali vse od sebe, da bi bilo danes še aktivnim članom Gradisa lepše in boljše.

Pa pogledjmo, kaj pravijo k današnjemu srečanju nekateri posamezniki.

48 starih tisočakov

Jurij Zalokar je prispel iz Podplata pri Rogaški Slatini. Zasluženi pokoj uživa že sedem let. Pokojnina je mala. Komaj 48.000 starih dinarjev mu poštar vsak mesec našteje na roko. Toda zadovoljen je, sicer je bil pa vse skozi znan kot dober delavec in velik humorist.

Pa sem ga pobaral, kaj mu je v podjetju ostalo najbolj v spominu. Veste, je dejal in se hudomušno nasmejal. Največji hec je bil na nekem sindikalnem sestanku, ko smo pet ur govorili pa nič dosegli. Večkrat sem moral delati tudi ponoči in vsakokrat sem bil kregan od žene, češ kje si pa bil. Pogledjte, koliko mora zakonski mož pretrpeti!

Prezgodaj so nas upokojili

Ivan Miklavc je začel pripovedovati. Verjeli ali ne, prezgodaj so nas upokojili. Težko sem se navadil. Danes pa že gre, dolgčas mi ni več. Malo delam doma, malo »fušam«, pa kar gre. Večkrat se spomnim na podjetje, v katerem sem preživel polnih 16 let. Posebno pa pogrešam moje tovariše, s katerimi smo skupaj orali ledino.

Tu in tam spijem po dva deci

Anton Volgemut je doma v Kicarju pri Ptuj. Kako se počutite kot upokojenec? sem ga vprašal. Kot vsi upokojevci, se je odrezal naš Tone. Čakam pokojnino, vmes pa delam in marsikatera hiša je zrasla z mojo pomočjo. Tu in tam ga spijem po dva deci in čas hitro mine. Hišo sem odstopil sinu.

Ko čutiš, da podjetju nisi več potreben

Franc Stres: Najtežje je bilo, ko sem prejel odločbo o pokojnini. Šele takrat začutiš, da si star in da podjetju nisi več potreben. Zadnji dan službe — in poslovi se moraš od svojih sodelavcev, s katerimi si 17 let delil dobro in slabo.

Pa danes?

Navadil sem se že. Popravil sem si hišo, malo delam pri sosedu, pa čas še kar hitro mine. Glavno je, da si zdrav.

Vesel sem današnje slovesnosti, vesel srečanja s svojimi stari sodelavci. Še posebno pa sem vesel uspehov, ki jih je podjetje v 25 letih doseglo, še posebno pa naša celjska enota.

In utrnila se je solza

Martin Sačer je prispel na proslavo iz Preloga v Medjimurju. — Kakšne občutke ste imeli, ko ste prejeli vabilo za današnje srečanje?

— Občutke, je odgovoril tovariš Sačer. Vesel sem bil in utrnila se mi je solza, ko sem videl, da me Gradis še ni pozabil. To je za nas stare gradisovce — upokojevce veliko priznanje. Pa tudi današnjega srečanja ne bom nikoli pozabil.

Tovariši, hvala vam!

Ne, najstarejša pa še nisem

Ano Globočnik so poznali vsi šoštanjski gradisovci. Danes stanuje v Šentflorijanu pri Šoštanju.

— Vabilu sem se rada odzvala, saj me na Gradis veže kup lepih spominov.

— In katerega se najbolj spominjate?

Nekoč smo kopali jarek na glavnem objektu. Pa me zagleda delovodja, kako se trudim, da bi čim več napravila. Reče mi, no vi, Globočnikova, ko ste že najstarejša, vas bom pa prestavil na drugo delovno mesto. Ne, najstarejša pa nisem, sem mu odgovorila, vzela kramp in lopato ter se vrnila nazaj v jarek.

Drugič so me pa hoteli prestaviti v naselje, kjer naj bi pospravljala sobe.

— Pa niste šla,

— Ne, saj bi šla pospravljat, če v sobah ne bi bilo nobenega moškega.

To bo dobra kapljica

Ivan Kompan je odšel v pokoj leta 1963.

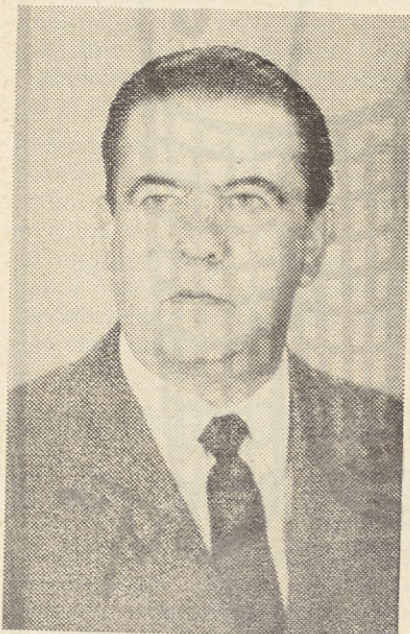
— Ko sem prejel vabilo, skoraj nisem mogel verjeti, da je to mogoče. Pa je le bilo, podpis in žig je bil, ta pravi in tudi tu sem, v vsej svoji veličini, se je nasmejal tovariš Kompan.

— In doma?

— Še kar uživam. Nedavno sem »prešal« grozdje. Veste, kupil sem ga na Krasu. To bo dobra kapljica.

Vstajam še vedno zgodaj. — Veste, bojim se, da ne bi zamudil »ših-ta«. Je pač tako, stare navade, železna srajca.

— Pa še to napišite, je dejal. Zelim podjetju Gradis, še posebno pa celjski enoti, veliko uspeha pri nadaljnjem delu. Lepo bi pa bilo, če bi se še kdaj srečali.

Stefan Jus iz KO Maribor je tudi eden izmed 25-letnikov

Dela na Novih Jaršah potekajo po predvidenem planu

Prav nerodno mi je, da moram priznati, da v naselju Jarše pravzaprav še nisem bila. Ko pa sem od daleč motrila dvanajstnadstropne stolpnice, ki so se dvigale izra rahle ljubljanske meglice, sem ugotovila, da je to največje gradbišče stanovanjskih objektov v podjetju, ki jih gradi naša poslovna enota Ljubljana okolica.

Prijazni sektorski inženir tov. Burnik mi je dal nekaj podatkov v zvezi z novogradnjo teh objektov.

Stolpnici S-1 in S-2 sta bili vseljeni v maju letošnjega leta. Vsaka od njih ima po 88 stanovanj. Vseljeni bi bili lahko že prej, pa so bile težave s centralnim gretjem, ker vod iz toplarne še ni bil priključen.

V gradnji sta stolpnici S-3 in S-4, ki tvorita skupaj 176 stanovanj. Od teh je nekaj enosobnih in nekaj dvoipol sobnih stanovanj. Rok dokončanja stolpnice S-3 je konec januarja 1971, rok za stolpnico S-4 pa konec marca 1971. Razveseljiv podatek je, da so vsa stanovanja že prodana.

Vse stolpnice imajo pohodne terase s tuši, kar je posebno prijetno v poletni vročini, ko se človeku ne ljubi iskati prostora med gnečo v kopališčih.

Vsak kupec dobi že opremljeno kuhinjo in kopalnico, v sedaj zgrajenih stolpnicah pa bo oprema kuhinj še izboljšana, ker bodo prevlečene z ultrapasom.

Letos v septembru smo pričeli z gradnjo 90-stanovanjskega bloka z oznako J-18, J-19 in J-20. Ta orjak je predviden, da bo dokončan ob koncu prihodnjega leta 1971.

V prihodnjem letu pa je v načrtu izgradnja petih stolpnice z oznako J-12 do J-16. Predvidena je tudi gradnja otroškega vrta, ki pa bo verjetno za potrebe že obstoječih in planiranih objektov, premajhen.

Ob koncu oktobra letošnjega leta smo pričeli tudi z izgradnjo samega doma s kapaciteto 110 ležišč, ki bo z vsem komfortom pripravljen za vselitev naših delavcev ob koncu leta 1971.

V letu 1972 bomo pričeli graditi drugo in tretjo fazo soseske, za katero imamo že rezervirano zemljišče.

Po celi soseski bo potegnjena tudi toplovodni kanal iz toplarne tako, da bodo tudi obstoječi bloki, ki imajo lastne kurilnice, priključeni na toplovodno omrežje mesta.

Hkrati z gradnjo stanovanj je predvidena tudi gradnja garažnih hiš triplex, ki bodo v neposredni bližini blokov in stolpnice. Ena taka garažna hiša s 114 boksi je že v uporabi.

Glede zunanje ureditve smo lahko zadovoljni, saj Soseska v rekordnem času asfaltira cesto ter ureja poti in zelenice.

Prav tako imamo dobre odnose z našimi znanimi podjetji, ki opravljajo obrtniške storitve, kot so: Elektro Polje, Klima Celje, Hoja in Jelovica, Final Gorica in Slikoplast Koper.

N. P.

KORISTEN PREDLOG

Večkrat slišim od delavcev (v glavnem vodilnih), da primanjkuje delovne sile in to kvalificirane. Slišal pa sem tudi sam in videl, da ta problem ni tako hud. V podjetju imamo precej objektov, kjer je zaposlenih nekaj deset zidarjev, tesarjev in raznih obrtnikov. Material jim v končnih fazah gradnje vozijo v glavnem konzolna dvigala (osebna ali kakšne druge vrste).

Ta dvigala ne morejo zadovoljiti potreb po materialu vsem tem ljudem. Nemalokrat se zgodi, da zidar čaka na desetem nadstropju tudi eno uro, da dobi japonser (kiblo) malte, opeke itd. Naj mu se to zgodi samo dvakrat na dan, in takih primerov je več, koliko je to zgubljenih ur in to »kvalificiranih«. Z druge strani primanjkuje delovne sile! Zakaj ne bi na tem objektu ostalo samo toliko ljudi, kolikor lahko z materialom zadovolji to dvigalo in podobna mehanizacija. Drugi ljudje bi lahko delali na drugem objektu, kjer bi se to delo bolj poznalo in čas bi bil bolj izkoriščen.

Andrej Štiglec

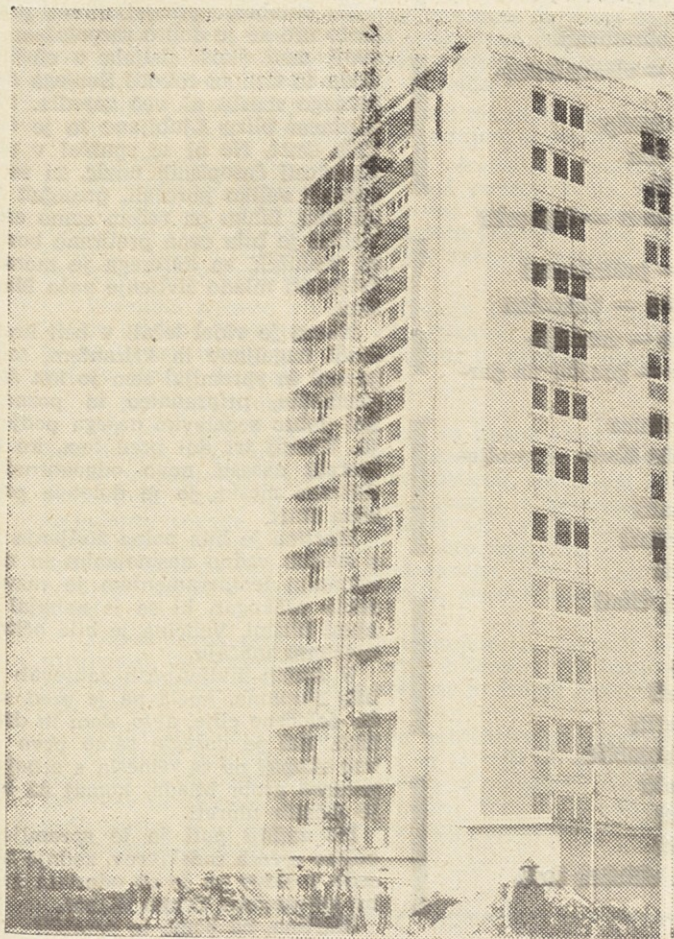
V letu 1972 se bo začela gradnja druge in tretje faze soseske v Novih Jaršah

Desno:

Detalji iz Novih Jarš

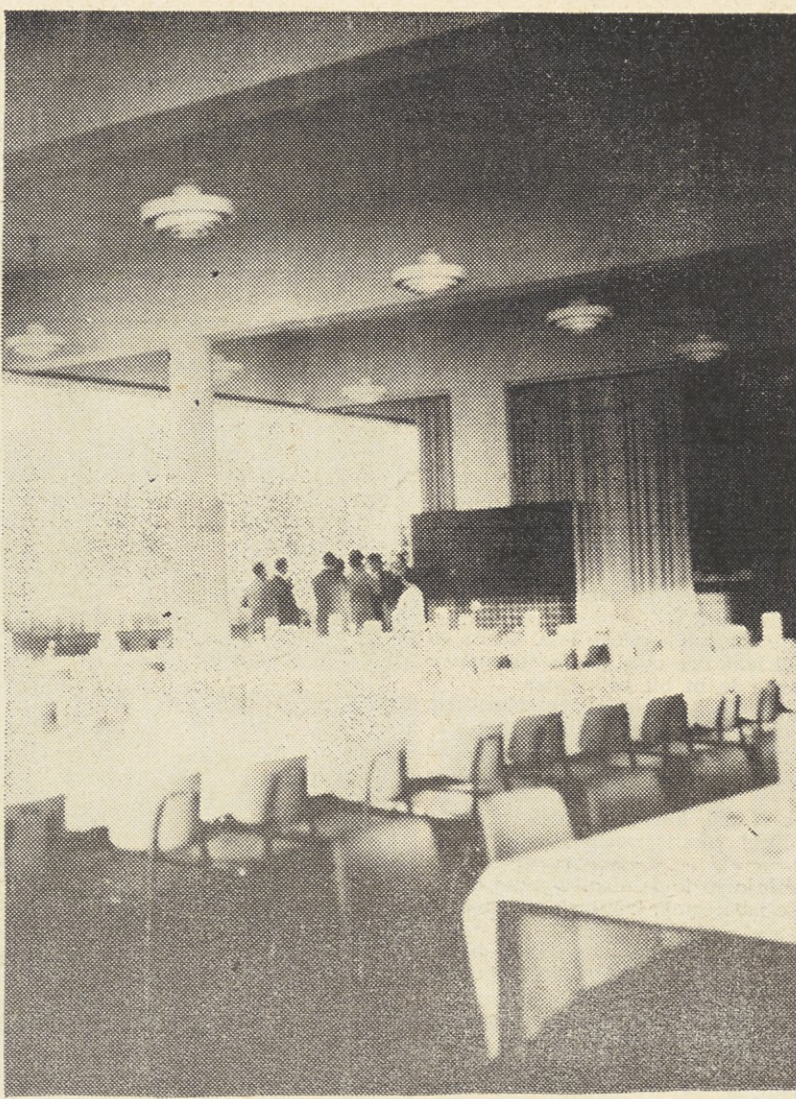
Spodaj:

Na prvi sliki je stolpnica S-3 v Novih Jaršah, ki bo končana do konca januarja 1971. — Na srednji sliki je fotografirani dejal, da bo to sliko poslal v Makedonijo. — Tretja slika: »Če je treba, primem tudi za lopato.«

Poslednje navodilo

Takole so se pripravili na proslavo 25-letnice Gradisa v Celju

Rad bi dočakal še 30-letnico Gradisa

Dne 23. oktobra letos je tudi centrala praznovala 25-letnico ustanovitve našega podjetja. Ze dolgo ni bilo zbranih toliko članov kolektiva kot prav ta dan. Med povabljeni so bili tudi upokojeni člani centrale, ki so se med »starim kolektivom« prav dobro počutili. Po predaji spominskih daril in kulturnem programu je bila tudi pogostitev. Ob tej priložnosti sem govorila s tov. Mirkom Feldinom, ki je zelo ganjen dejal nekako takole:

»Zelo sem presenečen, da sem dobil povabilo, kajti odkar sem odšel iz podjetja, je minilo že kar polnih pet let. Nemalo sem se začudil, ko sem prišel na proslavo, saj sem zagledal mnogo znanih obrazov. Prijetno je, da so bili vsi člani tako dobro razpoloženi ter sem se med njimi tudi jaz prav dobro počutil — kot da bi še vedno aktivno sodeloval z njimi, saj smo bili vedno le ena družina. Prijetno mi je bilo tudi, ko sem videl glavnega direktorja, kako je hodil od mize do mize, se pogovarjal preprosto s člani kolektiva, pa tudi z menoj se je rokoval in pogovarjal. Po dolgih letih mi je bilo snidenje ljubo in pristržno.

Moja velika želja je, da bi dočakal še 30-letnico ustanovitve podjetja. Isto pa želim tudi kolektivu centrale in celotnemu kolektivu podjetja GRADIS.«

Učimo se nemško

21. Lektion

Wir lernen deutsch

Nun bilden wir wieder Sätze im Aktiv und Passiv:

Z. B. (Zum Beispiel — na primer): bauen (ein neues Haus)

Man baut ein neues Haus. Ein neues Haus wird gebaut.

Aktiv

bilden (einen Satz)
führen (das kleine Kind)
fragen (den deutschen Lehrer)
füttern (die hungrigen Vögel)
grüssen (die bekannten Leute)
heilen (den armen Kranken)
heiraten (das hübsche Mädchen)
heizen (das ganze Haus)
holen (ein anderes Buch)
kämmen (die langen Haare)
kochen (die frische Milch)
hören (die neuesten Nachrichten)
kreuzen (verschiedene Strassen)
läuten (die grosse Glocke)
lernen (ein neues Lied)
lehren (die deutsche Sprache)
heben (die klassische Musik)
loben (den fleissigen Schüler)
machen (ein elegantes Kleid)
merken (den kleinsten Fehler)
mischen (den roten Wein)
zeigen (den richtigen Weg).

Passiv

nähen (die gestreifte Bluse)
öffnen (das grosse Tor)
ordnen (den Briefwechsel)
pflücken (die rote Rose)
packen (das schwere Packet)
pressen (die reifen Tauben)
rauchen (den türkischen Tabak)
säen (das frühe Gemüse)
sagen (immer die Wahrheit)
schenken (einen goldenen Ring)
schicken (einen langen Brief)
spielen (ein gefährliches Spiel)
spitzen (den stumpfen Bleistift)
suchen (den verlorenen Schlüssel)
tanzen (einen langsamen Walzer)
üben (die unregelmässigen Zeitwörter)
wählen (einen neuen Hut)
wechseln (das grosse Geld)
wünschen (eine gute Reise)
zählen (die anwesenden Personen)
zeichnen (eine geografische Karte)

Das sind regelmässige Zeitwörter, der Stammvokal wird nicht geändert.

Diese Verba heissen auch »schwache« Verba.

Die unregelmässigen Verba nennt man »starke Verba« (starke Zeitwörter).

Diese Verba müssen wir genau lernen, sie ändern den Stammvokal.

Nun folgen einige Beispiele:

sehen
ich sehe
du siehst
er sieht
wir sehen
ihr seht
sie sehen
ich sah
du sahst
er sah
wir sahen
ihr saht
sie sahen
ich habe gesehen
du hast gesehen
er hat gesehen
wir haben gesehen

ihr habt gesehen
sie haben gesehen
ich werde sehen
du wirst sehen
er wird sehen
wir werden sehen
ihr werdet sehen
sie werden sehen
sehen, sah, gesehen
lesen, las, gelesen
geben, gab, gegeben
essen, ass, gegessen
fressen, frass, gefressen
messen, mass, gemessen
vergessen, vergass, vergessen
bitten, bat, gebeten
liegen, lag, gelegen
sitzen, sass, gesessen

Wir sagen die erste und dritte Person des Imperfekt:

sehen: ich sah — er sah; lesen: ich las, er las; geben: ich gab — er gab; essen: ich ass — er ass; fressen: ich frass — er frass; messen: ich mass, er mass; bitten: ich bat — er bat; liegen: ich lag — er lag; sitzen: ich sass — er sass; vergessen: ich vergass — er vergass.

Beide Formen (die erste und dritte Person) sind gleich!

Die folgenden Sätze sagen wir auch in den drei anderen Zeiten.

Z. B. Wir sehen ein viermotoriges Flugzeug, wir sahen ein... wir haben ein viermotoriges Flugzeug gesehen, wir werden ein viermotoriges Flugzeug sehen.

Er liest eine deutsche Tageszeitung. — Du gibst dem Kellner ein Trinkgeld. — Wir essen um 7 h zu Abend. — Die Tiere fressen, sie essen nicht. — Der Arzt misst das Fieber mit dem Thermometer. — Ich vergesse die schönen Tage niemals. — Wir bitten um schnelle Antwort. — Er liegt gern am Strand im Sand. — Ich sitze sehr oft hier am Fenster.

Ein Bild von der Strasse

Wir sehen eine Strassenkreuzung, an der sich auch die Strassenbahnlinien kreuzen. Personautos, Lastkraftwagen, Fahrräder und Motorräder, Strassenbahnen und Autobusse, Pferdewagen und Handkarren kommen und gehen. In der Kreuzung steht ein Schutzmann. Er hat die Seitenstrasse soeben für die Fahrzeuge gesperrt. Jetzt eilen die Fussgänger über die Strasse. Die Gehwege, rechts und links vom Fahrweg sind für die Fussgänger. Links ist der Bahnhof, in dem die Züge ankommen und abfahren. Die Bewegung der Personen und Fahrzeuge heisst der Verkehr. In den Strassen der Großstadt ist der Verkehr besonders stark und gefährlich. Wir sehen auch den Eingang zur Untergrundbahn. Das ist eine elektrische Schnellbahn, die unter der Erde verkehrt. Das Gegenstück zur Untergrundbahn ist die Hochbahn. Sie fährt auf 8—10 m hohen Dämmen und Bögen und kreuzt die Strassen der Stadt auf Brücken, ohne den Verkehr zu stören. Die Häuser hier in der Stadtmitte sind keine Wohnhäuser, sondern Geschäftshäuser. Links vor dem Bahnhof liegt das Postamt. Die Leute bringen Briefe, Postkarten, Pakete und Drucksachen. Die Post sendet sie nach allen Plätzen des In- und Auslandes. Sie benutzt dafür die Eisenbahn oder das Flugzeug. Die Luftpost dient zum Schnellverkehr über grosse Entfernungen. Neben der Post befindet sich der Parkplatz für die Autos.

Die Wörter (besede)

hungrig — lačen
bekannt — znan
mischen — mešati
wechseln — menjati
führen — voditi
kennen — vedeti
heilen — zdraviti
heiraten — poročiti se
loben — hvaliti
merken — zaznamovati
nähen — šivati
die Bluse — bluza
gestreift — progast
pflücken — trgati (cvetje)
packen — zaviti
säen — sejati
schenken — podariti
schicken — poslati
gefährlich — nevarn
die Gefahr — nevarnost
verloren — izgubljen
wünschen — želiti
anwesend — navzoč
viermotorig — štirimotorni
Die Tageszeitung — dnevnik
der Kellner — natakar
das Trinkgeld — napitnina
Das Fieber — vročica
der Sand — pesek
die Karre — ročni voz
der Schutzmann — stražnik
spernen — zapreti
eilen — hiteti

der Bahnhof — kolodvor
der Verkehr — promet
der Eingang — vhod
Die Untergrundbahn — podzemna železnica
verkehren — obratovati
die Hochbahn — visoka železnica
der Damm — nasip
der Bogen — lok
stören — motiti
das Geschäftshaus — trgovska hiša
das Postamt — poštni urad
Die Drucksache — tiskovina
die Entfernung — razdalja
der Parkplatz — prostor za parkiranje
die Rose — vrtnica
die geografische Karte — zemljepisna karta
läuten — zvoniti
kreuzen — križati
sehen — videti
lesen — brati, čitati
geben — dati
essen — jesti
fressen — žreti
messen — meriti
vergessen — pozabiti
bitten — prositi
liegen — ležati
sitzen — sedeti
Ljubljana, 27. oktobra 1970,

Ob prerani smrti naše zveste sodelavke Martine Čebašek

Poslednje jesensko listje je prekrilo gomilo mladega življenja — Martine Čebašek.

27. oktobra, petnajst minut pred šesto uro se je dobro razpoložena v svoji novi škodi peljala v službo. Toda ta dan in nikoli! Svojega delovnega mesta ni več zasedla. Pri Mednem blizu Ljubljane jo je čakala smrt. Ne bi se spuščal v podrobnosti časopisnih novic, ki so o nesreči veliko poročali, presojali to ali ono, lahko pa rečem samo eno. Velika je bila cena pretirane borbe za zaslužek, za katerega je morala žrtvovati mlado življenje naša Martina.

Nisem je videl ležati v beli krsti, sredi nageljnov in krizantem, toda poznal in spremljal sem jo kot študentko, pripravnico in pozneje kot dobro sodelavko našega podjetja. Komaj tri dni pred tem, ko bi morala zasesti novo odgovornejšo delovno mesto, jo je doletela prerana smrt.

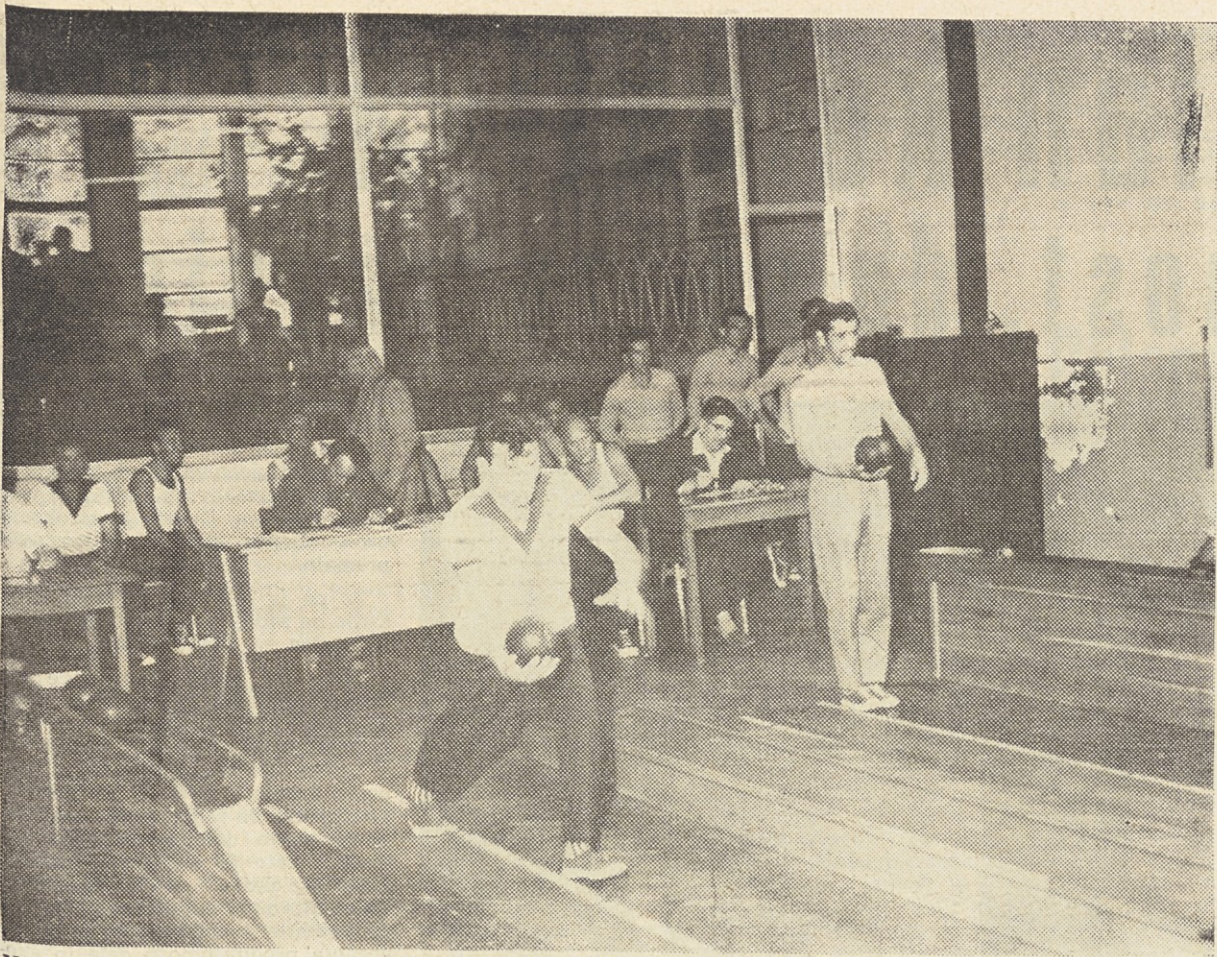
Martina je bila polna življenja in s svojim vedno nasmejanim in neuganim temperamentom je razveselila vsakogar, ki se je nahajal v njeni bližini. Velicina je bila očitna njenemu značaju.

V svojih življenjskih zahtevah je bila skromna, imela pa je pred sabo določene cilje, avto, dom in družino. Žal je dosegla samo prvo — vse skupaj pa je odnesla s seboj v prerani grob. Mlada, komaj 22 let, je morala umreti.

Na zadnji poti jo je spremljalo veliko njenih sodelavcev, zadnjo besedo v slovo pa je ob odprtem grobu spregovoril Bruno Wabra.

Martina, ne bomo te pozabili!

L. C.

Na športnem tekmovanju v kegljanju je zmagala ekipa Konstruktorja iz Maribora

Sistematizacija delovnih mest

V skladu z določili 37. člena zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SFRJ, št. 20/69) morajo vse delovne organizacije izdelati akt o sistematizaciji delovnih mest.

Akt o sistematizaciji ni samo zakonska obveznost, temveč je zahteva po racionalni delitvi dela znotraj vsake posamezne organizacije. Sistematizacija, ki omogoča za vsako delovno mesto pogoje dela, šolsko izobrazbo, organizacijo poslovanja itd. je za delovno organizacijo prav tako važna kakor npr. tehnološki postopki oz. dokumentacija, brez katere si ne moremo zamisliti sodobne organizacije dela.

Kadrovska služba že dalj časa pripravlja akt o sistematizaciji.

Vsa sistematizacija sestoji iz pravilnika in iz popisa delovnih mest.

Ker je naše podjetje veliko, je veliko tudi število delovnih mest in smo le-teh opisali 450. Te opise bomo poslali te dni v razpravo našim enotam. Pričakujemo, da bodo člani našega kolektiva te opise pozorno prečitali in, kolikor se ne strinjajo, dali svoje utemeljene pripombe. Vsak opis ima deset zaporednih točk.

Nekatere podatke bomo potrebovali za poznejšo analitsko oceno delovnih mest, za samo sistematizacijo pa so najvažnejše:

Delovna področja (3). Stopnja strokovne izobrazbe z delovnimi izkušnjami (9) in posebni pogoji na delovnem mestu (8) ter odgovornost (7).

Posebno bi poudarili, naj člani kolektiva pregledajo ali opis dela ustreza označenemu delovnemu mestu in če je predvidena strokovna izobrazba primerna. Posebna komisija za sistematizacijo, ki jo je imenoval DS podjetja že decembra 1969, bo vse pripombe pregledala in potem izdelala predlog za delavski svet, ki bo akt o sistematizaciji potrdil. Ko bo to urejeno, po naši oceni ob koncu leta 1970, gremo na drugi del, tj. analitsko oceno, kinam bo služila za izdelavo novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Novi pravilnik o delitvi OD potrebujemo, ker je sedanji samo provizoričen in nima najbolje urejenih odnosov med posameznimi delovnimi mesti. Pričakujemo od vseh članov kolektiva in posameznih enot podporo, da bodo predloženi material obravnavali s potrebno resnostjo.

Objektivno predvidevamo, da bomo novi pravilnik o OD pripravili do nove gradbene sezone 1971.

Ing. Dr. Sever

Uspelo športno srečanje

Kakor je bilo že objavljeno v zadnji številki Gradisovega vestnika, je sindikalna organizacija centrale ob pomoči sindikalnega odbora podjetja organizirala športno srečanje gradbincev v počastitev 25-letnice obstoja podjetja Gradis. Tekmovanje je imelo predvsem značaj kvalitete, saj so bile povabljenе k sodelovanju v posameznih panogah najboljše ekipe z zadnjega športnega srečanja gradbincev, ki je bilo letos v Trbovljah.

Lahko trdim, da je tekmovanje (razen mogoče spodrslija pri balinanju) v celoti uspelo, za kar imajo zaslugο vse povabljenе ekipe, ki so se vabilu polnoštevilno odzvale. Smatram, da so se Gradisove ekipe kljub izredno močni konkurenci dobro odrezale posebno še, če upoštevamo, da šport v zadnjih letih pri Gradisu stagnira, vtem ko v drugih podjetjih kvaliteta stalno napreduje.

Za konec še pregled končnega vrstnega reda posameznih ekip v panogah:

I. Balinanje (končni vrstni red)

1. Megrad	3	2	1	37:25	2
2. IMP	3	2	1	35:30	2
3. Gradis	3	2	1	32:28	2
4. Pionir	3	0	3	18:39	0

II. Kegljanje

a) moški

1. Konstruktor, Maribor	871
2. Gradis, Ljubljana	824
3. Stavbenik, Koper	797
4. Slovenija ceste	754
5. Pionir, Novo mesto	663

b) ženske

1. Konstruktor, Maribor	440
2. Gradis, Ljubljana	374
3. Salonit, Anhovo	344
4. Ingrad, Celje	334

III. Namizni tenis

a) moški

1. IBT, Trbovlje	4	4	0	20:4	8
2. Gradis, Ljubljana	4	3	1	17:9	6
3. IMP, Ljubljana	4	2	2	13:12	4
4. Salonit, Anhovo	4	1	3	6:17	2
5. Ingrad, Celje	4	0	4	6:20	0

IV. Streljanje

a) moški

Podrti keglji

1. Stavbar, Maribor	828
2. Pionir, Novo mesto	795
3. Nigrađ, Maribor	786
4. Gradis, Ljubljana	759
5. Slovenija ceste, Ljubljana	724

b) ženske

1. Ingrad, Celje	440
2. Gradis, Ljubljana	415
3. Pionir, Novo mesto	406
4. Nigrađ, Maribor	382
5. Slovenija ceste, Ljubljana	356

V. Šah

1. Salonit, Anhovo	15,5
2. Ingrad, Celje	14,5
3. Grosuplje	8,5
4. Slovenija ceste	7,0
5. Gradis, Ljubljana	4,5

Tekmovanje je za nami. Kaj naj ob zaključku še rečem? Potrebno bo pač več razumevanja za šport, več sodelovanja, tako da bodo Gradisovi športniki v bodoče zopet na prvem mestu, kot so bili pred leti.

Ing. Janez Pogačnik

PRAVNI NASVETI

Kot delo v podaljšanem delovnem času (nadurno delo) se šteje samo delo, ki je daljše od 42 ur tedensko v smislu 37. in 45. člena TZDR

Glede na to, da je delavec v posameznih dnevih tedna delal več, kot je obvezni redni delovni čas po razporeditvi, ni pa dosegel popolnega delovnega časa 42 ur na teden, mu ne pripada povečani osebni dohodek na podlagi dela v podaljšanem delovnem času (46. člen TZDR).

Ce je delavec v tednu neopravičeno izostal z dela ali če je bil na brezplačnem dopustu zaradi zasebnih zadev in zaradi tega ni delal 42 ur v tednu, mu ne pripada povečan osebni dohodek zaradi dela v podaljšanem delovnem času, ki ga je opravil v posameznih drugih dnevih tedna. Če pa je delavec upravičeno izostal z dela zaradi bolezni, rednega oziroma izrednega plačanega dopusta, se mu prizna dodatek za delo v podaljšanem delovnem času, ki je bilo opravljeno v drugih dnevih tedna. V tem primeru je namreč upravičeno, da se število priznanih ur za odsotnost z dela prišteje efektivnim uram dela, vključno z urami v podaljšanem delovnem času v posameznih dnevih tedna.

(Tolmačenje Zveznega sveta za delo št. 3-2632/70).

Bolje je boleznι in nesreče preprečiti kot zdraviti

Obratna ambulanta podjetja Gradis posluje že skoraj leto dni. Ambulanto vodi prijazna zdravnica dr. Vida Šaranovič, ki si je s svojim visoko strokovnim delom in lepim odnosom do bolnikov kmalu pridobila vsestransko zaupanje delavcev ljubljanskega območja.

Veliko pozornost je posvetila preventivnim ukrepom, o tem pa je tekla tudi beseda ob zadnjem pogovoru.

Preventivni ukrepi na področju zdravstva in varstva pri delu morajo postati sestavni del samoupravnih odnosov, preiti pa morajo tudi v zavest vsakega posameznika, kajti boljše je bolezen in nesreče preprečiti, kot pa zdraviti. Analiza obratne ambulante kaže, da moramo na tem področju še marsikaj storiti.

Vzemimo nesreče pri delu! Čeprav nesreče pri delu kažejo tendenco upadanja, so v marsikateri enoti še vedno na prvem mestu tako po procentu bolniškega staleža kot po številu delovnih ur.

In preventivni ukrepi?

Teh je veliko. V prvi vrsti ima tu služba varstva pri delu široko, odgovorno in nikoli končano področje dela. Vzroki za poškodbe pri delu so kompleksni, objektivni ali subjektivni. Med pogostne vzroke nezgod, s katerimi se ambulanta srečuje, je nepoznavanje ali celo opuščanje varnostnih sredstev in ukrepov. Dobro znani vzroki so: uporaba slabega oziroma poškodovanega orodja, igra z orodjem, nered v delovnem okolju, nezavarovani stroji itd.

Pogost vzrok nesreče so tudi subjektivni faktorji — utrujenost, dekoncentracija, začetek bolezni in ne nazadnje tudi alkohol. Med poškodovanimi je veliko nevrotičnih oseb.

Odkrivanje in preprečevanje subjektivnih faktorjev pa je naloga zdravstvene službe, ki jo vrši ob sprejemu delavcev in ob periodičnih pregledih in ob sugestijah kadrovikov za spremembo delovnih mest. Prav tu potrebuje naša služba vso pomoč in razumevanje kadrovske službe in njihovih sodelavcev.

Visok procent staleža zaradi prebavnih obolenj

Tudi ta obolenja bi se dala s preventivnimi ukrepi občutno zmanjšati. Naj navedem samo nekaj podatkov! Zajtrk imajo organiziran samo tri enote (Maribor, Jesenice, OGP) in ga od 1650 zaposlenih v teh enotah vzame le 628 delavcev.

Malico imajo organizirane vse enote razen PE Ravne na Koroškem. Malico vzame 40 % zaposlenih.

Organizirano kosilo jemlje 32 % zaposlenih, večerjo pa 20 %.

Vse to nakazuje, kako nujna je ureditev družbene prehrane posebno, ker živi večina delavcev ločeno od družin.

Dr. Šaranovičeva je povedala tudi, da bi bilo treba čimprej urediti čajne kuhinje v vseh samskih domovih in barakah tako, da bodo akutno oboleni imeli možnost vsaj kuhanja čaja. Tudi ni primerno, da bi moral bolnik z vročino v mrazu in dežju hoditi ven zaradi skodelice toplega čaja ali mleka.

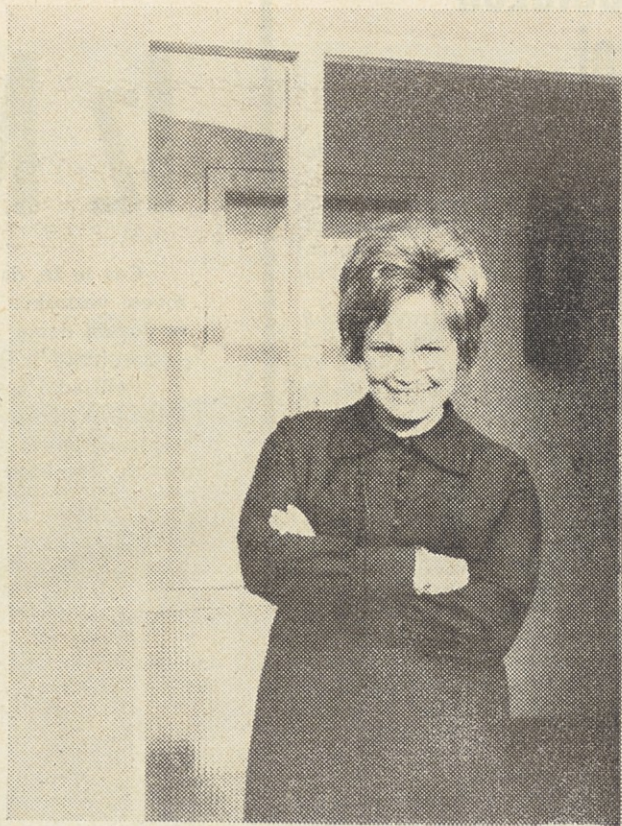
Nadalje predlaga, da bi pozimi delavci prejeli topli šipkov čaj, kar bi se dalo z minimalnimi stroški tudi urediti.

Potrebni bodo ukrepi za večjo osebno zaščito sluha

Veliko bolezenskih izostankov je zaradi žilnih obolenj in obolenj čutil. Posebno se to pojavlja v SPO, KO ter Ljubljana-okolica. To je z ozirom na škodljivost, ki jo predstavlja ropot, razumljivo. Zato bodo potrebni ukrepi za večjo osebno zaščito sluha, to je za nošenje švedske vate ali glušnikov ter drugi ukrepi za zmanjšanje ropota.

Visok odstotek bolniškega staleža zaradi influence je bil v enoti Koper in v ljubljanskem bazenu.

Na prvem mestu pa so seveda boleznι dihal in poškodbe zunaj delovnega mesta.

Se in še bi lahko opisovala vzroke obolenj in preventivne ukrepe, je dejala dr. Šaranovičeva. Toda možnosti zdravstvene službe so majhne. Naša ambulanta dela zaradi pomanjkanja prostorov le v popoldanskem času in kontakti s podjetjem v rednem delovnem času so zelo minimalni. Predlaga, da podjetje prične misliti na ustanovitve lastne ambulante, kajti šele tako bo možno sistematično in uspešno izvajati preventivno dejavnost.

Upoštevajmo mlade kadre!

Srečal sem ga na delovišču v Mariboru. Inženir Franc Kositer, mlad strokovnjak, poln vedrine in elana, je dejal ob 25-letnici podjetja naslednje:

»Mlad sem še, da bi ocenjeval delo podjetja v preteklih petindvajsetih letih. Vem pa, da je Gradis dobro podjetje z velikim številom strokovnih kadrov, s sodobno organizacijo in moderno mehanizacijo. Zato sem se v tem podjetju tudi zaposlil. Posebno pa cenim, da tu upoštevajo tudi mlade kadre, njihovo sposobnost in strokovno znanje. Prepričan sem, da bo tako ostalo tudi v prihodnje. Vsekakor pa Gradisu ob njegovem srebrnem jubileju čestitam.«

Najstarejši gradisovec odhaja v zaslužen pokoju

Prvega decembra letos odhaja v zaslužen pokoj naš najstarejši delovodja Franc Pohlin.

Našega Franca pozna vsak član kolektiva obrata gradbenih polizdelkov v Ljubljani. Kako tudi ne, saj je med svojimi fanti preživel polnih 16 let.

Franc Pohlin je bil rojen 13. 9. 1900 v Spodnji Loki pri Lukovici. Pri našem podjetju se je zaposlil 20. 4. 1954 kot delovodja. Izhaja iz delavske družine, oče je bil krovec. Ko mu je bilo 14 let, je že moral s trebuhom za kruhom, ker je bilo šest otrok in oče ni mogel vseh preživljati. Tako se je zaposlil v tovarni slamninkov v Domžalah, sedaj STOB. Ob koncu prve svetovne vojne je moral okusiti tudi avstrijski komis. Ko se je vrnil iz vojne, se je izučil za zidarja pri Vodopivcu v Zagorju ob Savi. Leta 1923 je odslužil še staro jugoslovansko vojsko, in to v Makedoniji. Po vrnitvi z vojaškega roka je zopet začel na raznih delovnih mestih in tudi privatno je delal.

Leta 1941 je bil pri prvih prstovoljcih v zelo znani Raški čet. Po nemškem napadu na četo se je vključil v terensko delo. Medtem si je zgradil tudi svojo hišo, na katero je zelo ponosen.

V podjetju je bil zelo priljubljen, zato ga bomo težko pogrešali.

Ob njegovem visokem jubileju, čeprav malo pozno, mu iskreno čestitamo in želimo obilo sreče in zdravja ter da bi še dolgo let užival v zasluženem pokoju.

Martin Pižent

Vsak član kolektiva ima možnost, da se izobražuje

PRIHODNJE LETO BOMO
POTREBOVALI PREKO 2000
NOVIH STROKOVNIH DELAVCEV. ŠTIPENDIRAMO
200 ŠTIPENDISTOV, SOLAMO
430 VAJENCEV, V ZIMSKI SEZONI SE BO V OKVIRU
CENTRA ZA IZOBRAŽEVANJE
IZOBRAŽEVALO 400
DELAVCEV. KJE DOBITI
DRUGE MANJKAJOČE KADRE?

Izobraževanju strokovnjakov in še drugih zaposlenih smo vsa leta navedaj posvetili mnogo truda, časa in seveda tudi denarja. Kljub temu pa je vprašanje strokovnih kadrov še vedno v ospredju. Dobrih in strokovno usposobljenih ljudi je enostavno premalo.

To pa je bilo tudi ključno vprašanje na zadnji seji upravnega odbora centra za izobraževanje.

Kje torej dobiti manjkajoče kadre? — Odgovor je na dlani: vzgojiti si jih moramo sami. O vzgoji in izobraževanju je precej napisanega v novem statutu podjetja, pa tudi popis delovnih mest, ki ga pravkar končujemo, bo zahteval za vsako delovno mesto določeno stopnjo izobrazbe. Zato je v interesu vsakega člana kolektiva, da se strokovno izobražuje prav zaradi napredovanja proizvodnje in samoupravljanja, povečanja produktivnosti dela in ekonomičnosti poslovanja. Zato je tudi vsakemu članu kolektiva omogočeno, da se strokovno izobražuje in si pridobiva višjo kvalifikacijo.

Kljub temu pa imajo prednost pri izobraževanju tisti delavci, ki s svojim delom, disciplino in prizadevanostjo na delovnem mestu pa tudi s svojo sposobnostjo jamčijo za uspeh izobraževanja.

Na zadnjem sestanku vodij kadrovskih služb je bilo povedano, da bomo prihodnje leto potrebovali nekaj več kot 2.000 novih strokovnih sodelavcev; med njimi kar 600 tesarjev, 280 zidarjev in 60 železokrivcev. Zato stoji upravni odbor centra za izobraževanje pred veliko in odgovorno nalogo, kako čez zimo usposobiti toliko ljudi.

Prve akcije centra in interes poslovnih enot, da kadre vzgojimo iz lastnih vrst, še posebno pa interes delavcev samih, nam je porok, da bomo tudi uspeli. Zavedamo se, da se moramo nasloniti le na lastne sile, šolati lastne kadre ter jim nuditi vse možnosti, da si pridobijo ustrezno kvalifikacijo in strokovno znanje.

O kadrih je tudi mnogo napisanega v perspektivnem programu podjetja. Ze davno poznamo dejstvo, da je človek s svojim znanjem in delovno sposobnostjo najpomembnejši element proizvodnje. Danes ni racionalne, ekonomične in učinkovite proizvodnje brez dobro usposobljenih delavcev za proizvodnjo. Zato moramo današnji interes delavcev za strokovno izobraževanje podpirati in pri vseh konkretnih akcijah tudi vsi sodelovati.

L. C.

Iz Münchna nam pišejo

Čas je že, da se tudi iz tujine pojavi kakšen članek v Gradisovem vestniku. Pridno ga beremo in tako vsaj malo izvemo, kaj se dogaja doma. Praznovali ste 25-letnico obstoja našega podjetja — sprejmite tudi naše iskrene čestitke.

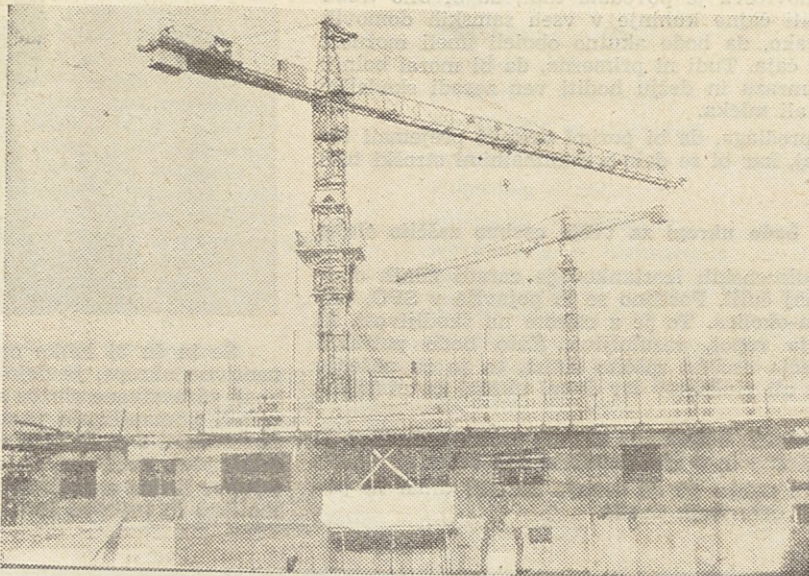
Pošiljamo vam posnetek skupine naših delavcev, ki dela »Arge IMMO« v Krezbrohnu. Na drugi pa posnetek začetka del na trinajstnadstropni stolpnici, katera bi naj bila do 15. XII. 1970 pod streho. Trenutno smo v sedmem nadstropju in dela lepo napredujejo.

Ker je sistem gradnje drugačen, kot smo ga bili vajeni doma, smo se morali vsi temu priučiti in danes vse teče po predvidenem planu.

Naše skupno mnenje je, da bi bilo dobro, če nas kdaj obiščete in vas bomo lahko bolj seznanili s težavami in problemi, ki nas spremljajo pri delu in prostem času.

Se enkrat lep pozdrav iz tujine!

Franz Cvetko

Strešni žlebovi iz plastičnih mas

V prilogi revije »Annales de l'institut technique du batiment et de travaux publics«, ki je izšla letos meseca februarja je članek, ki obravnava lastnosti in uporabo odtočnih žlebov iz plastičnih mas. Prej ali slej se bodo žlebovi iz plastičnih mas pojavili tudi pri nas, zato bomo iz zgoraj navedenega članka povzeli vse, kar lahko zanima tehnično osebje našega podjetja.

Kadarkoli nadomeščamo do sedaj uporabljene materiale s plastiko, naletimo na probleme. Te je možno razrešiti tako, da proizvajalci karakteristike plastičnih mas prilagodijo vsem posebnim zahtevam za njihovo uporabo. Prvi izdelki imajo po navadi dve vrsti neprijetnosti: tehnično še niso izpopolnjeni in dragi so, ker se izdelujejo v manjših serijah.

Po desetletnih izkušnjah v Franciji kaže, da se bo dosedanja majhna uporaba plastičnih odtočnih žlebov hitro razširila, posebno še ker so cene teh izdelkov že postale konkurenčne kovinskim.

Za izdelavo odtočnih žlebov uporabljajo polivinilklorid (PVC), za posebne namene pa poliester, katerega cena pa je precej visoka.

Plastične mase se lahko pravilno uporabljajo le, če poznamo njihove karakteristike. Kadar jih uporabimo za žlebove, je najvažnejše, kako so občutljive na temperaturne spremembe: raztezanje in krčenje zaradi vročine in mraza, toda tudi krčenje zaradi popuščanja notranjih napetosti, ki nastanejo pri izdelavi žlebov. Odtočni žleb na stavbi mora prenesti temperaturne razlike 60° C, ta razlika v temperaturi pa zahteva primeren način polaganja žlebov.

Koeficient razteznosti je za PVC povprečno 8×10^{-5} za 1° C. Ta koeficient je trikrat večji kot pri cinku, zato je neobhodno potrebno predvideti dilatacijske stike na vsake 4 metre, sicer se žleb zvije, zakrivi držaje žleba ali pa se zlomi.

Razen pri znižanju temperature nastopajo krčenja še pri izdelavi žlebov, pa tudi kasneje. Ta druga krčenja so sorazmerno majhna in jih brez težav prevzamejo dilatacijski stiki.

Žlebovi morajo vzdržati tudi obtežbo snega. V krajih z večjo količino snega morajo biti držaji postavljeni bolj gosto ali pa je treba predvideti še posebne držaje, ki preprečijo zvijanje žlebov zaradi snega. Lahko pa predvidimo tudi posebne distančnike, ki preprečijo odpiranje žleba. Te ojačitve so koristne tudi zato, ker tako ojačen žleb bolje prenaša udarce lestev, katere naslonimo nanj. V zadnjem času se izboljšuje kvaliteta žlebov tako, da PVC prinesejo še druge plastične mase.

Nekajletne izkušnje dokazujejo, da je trajnost odtočnih žlebov iz plastičnih mas zadovoljiva. Žlebovi iz plastičnih mas so bolj cenjeni kot kovinski žlebovi v industrijskih predelih in ob morski obali. Žlebovi, ki so izpostavljeni soncu, morajo biti izdelani iz snovi, ki je posebej obdelana in odporna proti ultravijoličastim žarkom.

Staranje žlebov iz PVC je najprej opazno z rahlo spremembo barve, kasneje pa se opazi na površini luščenje in pretvarjanje v trdne snovi v moko. Seveda upada pri tem tudi mehanična trdnost materiala. V posameznih primerih so tudi opazili, da je površinski sloj (v debelini nekaj desetink mm) razjedel kisik in sprostil klor.

Pogosto po krivem pripisujejo staranju plastičnih mas napake, ki izvirajo iz slabega polaganja žlebov (premalo dilatacijskih stikov, premalo držajev žleba itd.), ali pa nastajajo zaradi slabe zashove odtočnega žleba (premajhna debelina, slaba vodotesnost, slaba oblika stikov).

Plastični žlebovi ne zahtevajo nikakršnega vzdrževanja, prav tako tudi ne drugi material, kot npr. držaji, distančniki, spoji, pa čeprav so iz kovine, ki je pri običajnih izvedbah prevlečena s plastično maso.

Omenimo lahko še, da se na izdelkih iz plastičnih mas rad zadržuje prah. Zato je razumljivo, da je treba žlebove včasih očistiti.

Odtočne žlebove in odtočne cevi je treba včasih tudi pleskati, da njihova barva prilagodi barvam drugih vrst materiala. V ta namen so uporabne nekatere vinilne barve.

Velika prednost plastičnih odtočnih žlebov v primerjavi s kovinskimi je v tem, da jih je moč enostavno in hitro postaviti na predvideno mesto. Odtočne žlebove pritrdimo na držaje brez orodja. Nanašanje odtočnih žlebov sestoji v splošnem le v tem, da žlebove položimo in spojimo.

Nekatere vrste priključkov je treba lepiti. To delo sicer zahteva nekoliko previdnosti. Zato pa ga je lahko zelo hitro opraviti brez kakršnega koli posebnega znanja.

Držaji, na katere položimo strešne žlebove, so ali iz plastične mase ali pa iz kovine, ki je prevlečena s plastično maso. Ti so različnih oblik in jih pritrdimo na strešno konstrukcijo v medsebojni razdalji približno 50 centimetrov. Padec strešnih žlebov je od 1 mm do 5 mm na 1 m². Zaradi velikih raztezkov plastičnih mas morajo biti žlebovi rahlo pritrdjeni na držaje, razen v sredini vsakega elementa, kjer mora biti pritrdjen solidno, da bi preprečili vzdolžno pomikanje žlebov.

Dva elementa se ponavadi medseboj stikata s posebno objemko. Ker so stiki približno na vsake 4 m, elemente le redkokdaj lepimo. Stiki se tesnijo s tesnilom iz gume ali mehke plastične mase. Pri polaganju strešnih žlebov je treba skrbno paziti na to, da je vedno mogoče širjenje in krčenje elementa v stiku. Za olajšanje dela pri polaganju cevi v stikih so nekateri proizvajalci stike opremili s posebnimi oznakami, ki povedo pravilno lega žleba.

Podobno kot spajamo normalne elemente, spajamo tudi vogale, ali uporabljamo objemke, ali jih pa zavarimo.

Na ceno strešnega žleba iz plastične mase vplivajo:

- nabavna cena,
- stroški dela in
- cena eventualnih popravil in čas trajanja žlebov.

Žlebovi iz plastičnih mas so trenutno dražji od cinkovih. Cene pa se spreminjajo ne samo pri kovinskih žlebovih ampak posebno pri žlebovih iz plastičnih mas. Stroški dela

so pri plastičnih žlebovih znatno nižji kot pri kovinskih žlebovih, tako da je končna cena enih in drugih žlebov precej izenačena.

V ozračju, ki vsebuje mnogo plinov, so žlebovi iz plastičnih mas ugodnejši od kovinskih žlebov, ker le-ti zelo hitro korodirajo. Izjema bi bilo nerjaveče železo, ki pa je predrago in za taka dela ne pride v poštev.

Ing. Milivoj Šircelj

Oblaganje fasade z naravnim kamnom

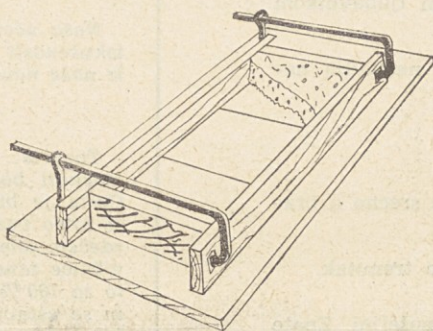
b) KAMNITA OBLOGA SLUŽI ISTOČASNO KOT OPAZI. — Ta obloga se polaga istočasno z betoniranjem oziroma zidanjem zidu. Vezana je torej z betonom ali z zidom. Med nosilnim zidom, razen če je ta iz betona, in med kamnito oblogo moramo imeti 6 do 8 cm debel sloj betona, v katerega se zas. drajo kamnite obloge (slika 9).

Pri vlivanju betona za kamnitimi ploščami lahko skozi rege teče cementno mleko in umaže vidno ploskev kamna. To zamazanje fasade lahko preprečimo na ta način, da stike na notranji strani prekrijemo z lepljivim papirjem. Pojav lis in peg pa preprečimo tako, da oblogo na notranji strani predhodno prevlečemo s cementno malto. Malto našamo z metlico.

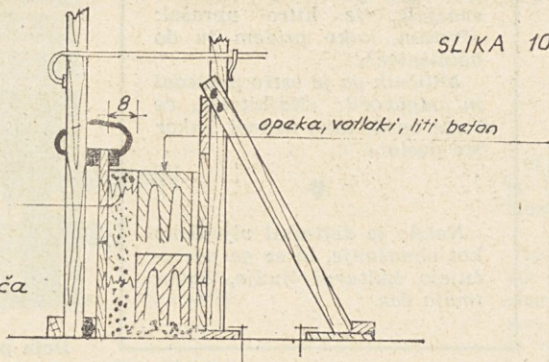
Tanko rezan kamen se danes bolj uporablja pri prefabrikaciji elementov kot za oblogo, ki obenem tudi služi za opaž. Kamnite plošče se položijo na dno kalupa, nakar se stenski element izdelata na način, ki se uporablja za prefabrikacijo (slika 10).

Prefabrikirani elementi s kamnito oblogo so ekonomični le pri enostavni arhitekturi. Na elementu je težko zamenjati poškodovano kamnito ploščo, ker je treba razbijati tudi beton pod ploščo, pri čemer se lahko poškodujejo tudi sosednje plošče.

Ing. Milivoj Šircelj

SLIKA 10

Slika 9

Stojke „rigone“ odličen pripomoček pri zidanju

Stojke »RIGONE« so novost v gradbeništvu. Ze dlje jih s pridom uporabljajo v Italiji, kjer so konstruirane, v Franciji, Svcii in Avstriji. Povsod so se izkazale kot uspešen pripomoček pri zidanju raznih vrst zidov

V dogovoru z »Metalko« iz Ljubljane, ki naj bi te stojke uvažala, je zvezni center za izobraževanje gradbenih inštruktorjev začel uporabljati te stojke pri zidanju.

Stojka »Rigone« je izdelana iz lahke kovine, je raztegljiva tako, da služi za razne etažne višine. Na gornji strani ima gumijasto glavo, ki omogoča dobro prileganje na strop, nosilec itd. ter preprečuje drsenje po gornji opori. V spodnjem delu je vdolana posebna vzmet, ki stojko razpira med strop in pod. Na straneh stojke so pritrdjeni obročki za namestitev tanke žice, ki kasneje služi za napenjanje vrvice, ob kateri zidamo. Žica se po vertikalni nategne z premičnim okvirčkom na gornji strani stojke.

Pri delu s stojkami »Rigone« nastopajo naslednje faze dela:

- zarisovanje zidu, odprtine itd.,
- postavljanje stojke na obeležena mesta,
- grezenje stojke,
- nameščanje žice in vrvice,
- zidanje med stojkami ob vrVICi.

Vse prve štiri faze dela lahko opravi po-prečen KV zidar v pičlih petih minutah, računano na eno stojko. Pri nadaljnjem zidanju pa odpade vsako grezenje, ravnanje z letvo in navezovanje vrvice. Vrvica se samo pomika po žicah navzgor in služi hkrati za ravnanje vertikalne in horizontalne smeri zidu.

Po italijanskih normativih je računano, da je na enega zidarja potrebno 4—5 stoik. Pri naših poskusih se je izkazalo, da zado-stujejo 2—3 stojke na enega zidarja. Vseka-kor pa je število potrebnih stoik odvisno od razčlenjenosti zidov.

Pri poskusnem delu s stojkami »Rigone« na gradbišču Jesenice v Portorožu smo dobili presenetljive rezultate, o katerih se spleča razmišljati.

Zidali smo s tečajniki siporex zidove z bloketi ter normirali količine pri zidanju s stojkami in pri zidanju brez stoik. Dobili smo rezultat, da so s stojkami napravili za 30 % več zidu, kvaliteta dela pa je bila stoođstot-na. Torej res vabljlive številke.

Zanimiva je tudi amortizacija stoik. Okvirna cena ene stojke, ki nam jo je sporočil predstavnik Metalka, je 160 N din. Če upoštevamo samo 30 % prihranka na delu in ne upoštevamo kvalitete, momenta, da lahko zidajo slabše kvalificirani ljudje, prihranka na lesu, če bi postavljali lesene morale za vodilo kot običajno zidarji delajo, dobimo iz-račun, da se ena stojka amortizira pri 33 m² siporex zidu.

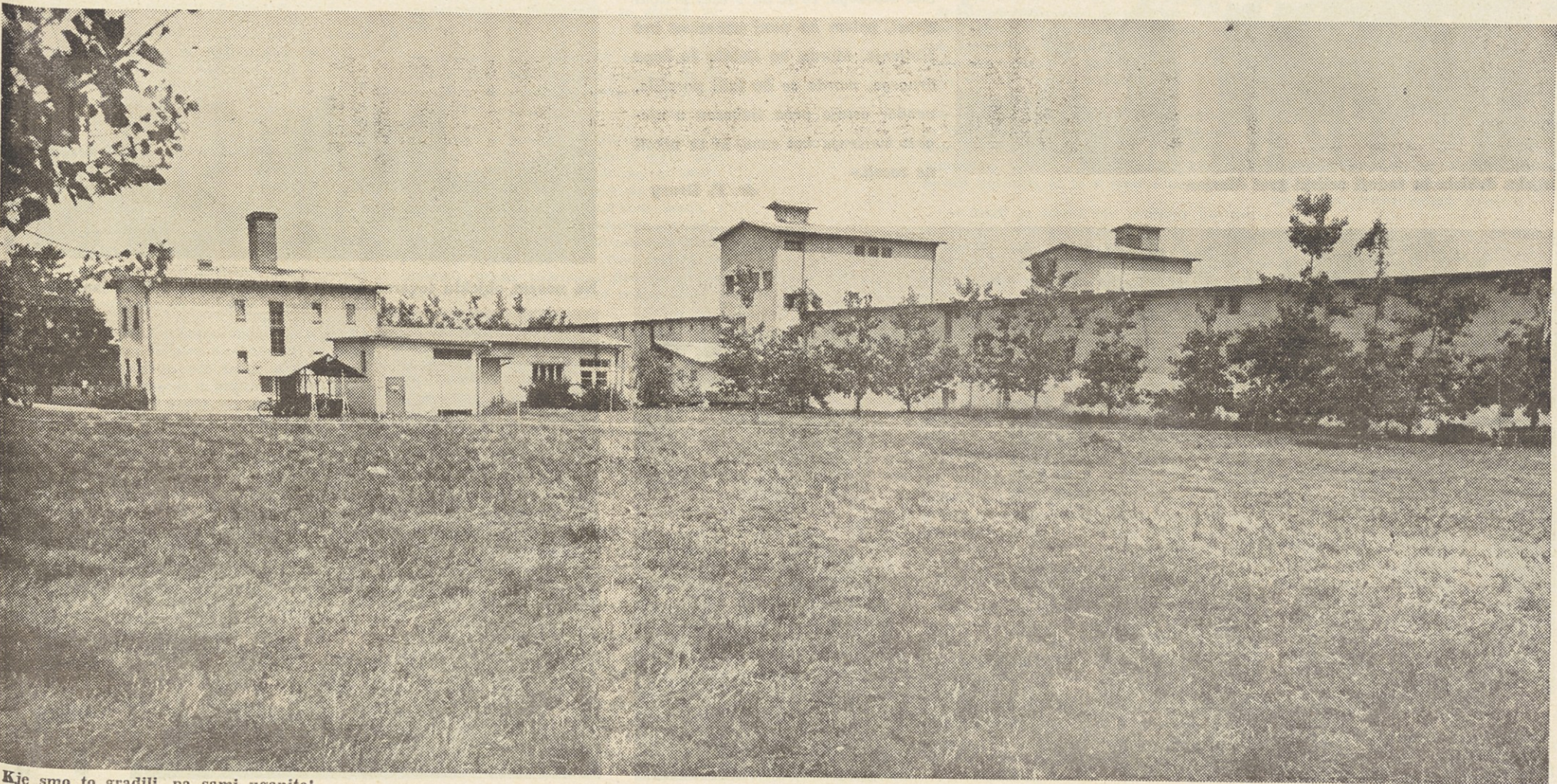
To je presenetljivo hitro. Njena življenjska doba je prav gotovo več let.

Splošna ocena za stojke »Rigone« s strani zidarjev, ki so delali, je »odlično«. Norma je namreč z uporabo stoik postala lahko dosegljiva in presegljiva (nekateri so normo pre-segli celo za 100 %).

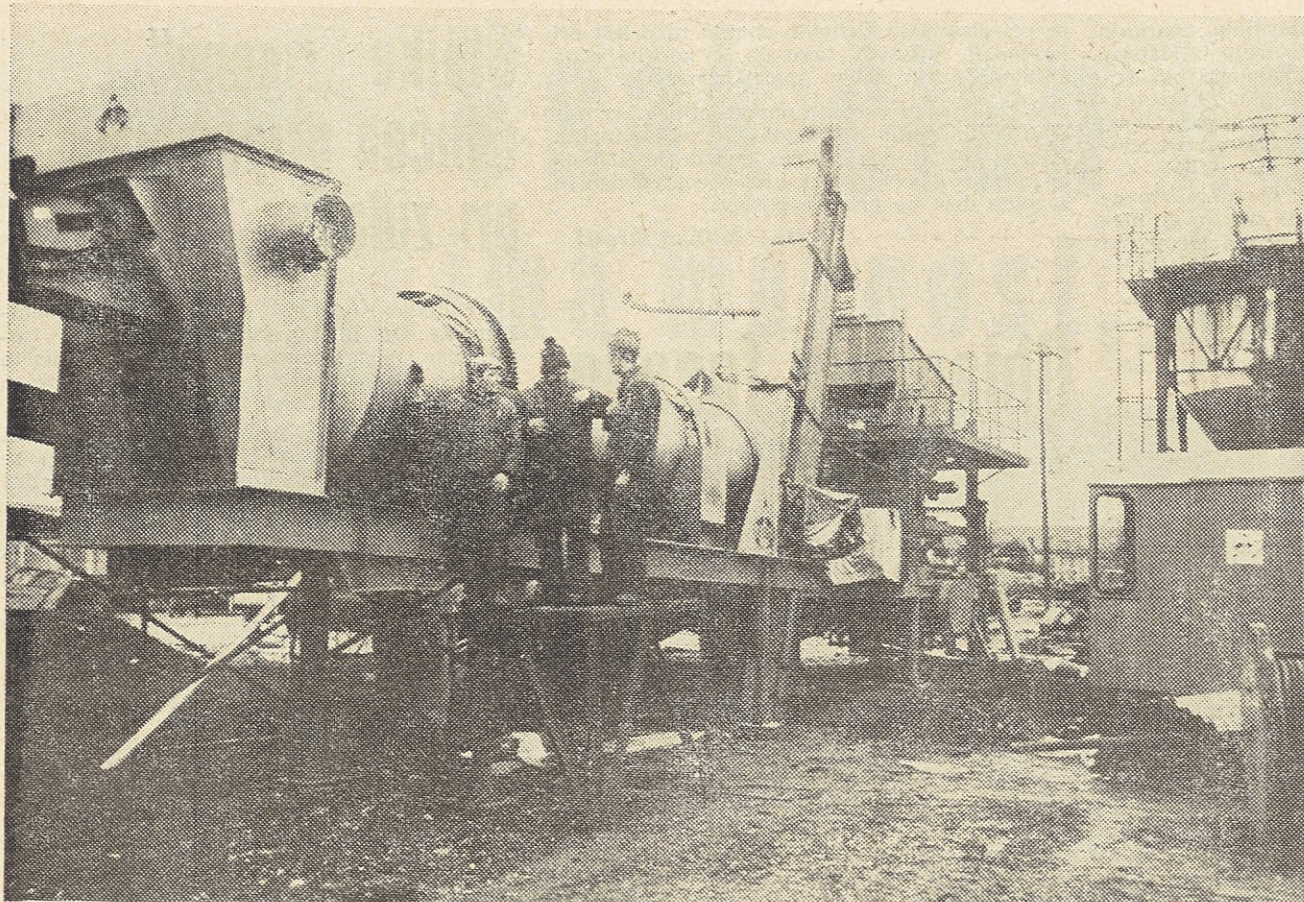
Omenjene države, ki stojke že dalj časa uporabljajo, so baje svoje normative priredile stojkam.

Vredno je razmišljati, ali iti v nabavo teh stoik ali ne.

Višji inštruktor ZIC
Franc Valant

Kje smo to gradili, pa sami uganite!

Montaža v mariborskih kovinskih obratih

KOKTEL

Mala, diskretno ultraljubičasta sala poznatog hotela bila je to večje zakupljena za koktel.

Odredjeno osoblje staralo se da koktel ni u jednom trenutku ne izgubi u kojoj nijansi štimunga.

Na samim vratima stajajo je konobar i najavljiva goste.

— Drug Z. B. sa ljubavnikom! ...

— Drugarica E. L. sa mužem drugarice V. M.!...

— Drug S. Z. sa bivšom ljubavnicom!...

— Drugarica P. S. sa ljubavnikom! ...

— Drug O. P. sa ženom druga O. K.!...

— Drugarica Z. B. sa dva ljubavnika!...

— Drugarica P. R. sa bivšim mužem, sa bivšim ljubavnikom i sa budućim ljubavnikom! ...

— Drug S. K. sa ljubavnicom druga J. Š.!...

Atmosfera koktela je topla, prijatna. Konobar nastavlja najavljuvanje...

— Drug G. R. sa ženom druga ... druga ...

— Sa svojom ženom! — ispravlja drug G. R.

Konobar se uozbilji.

— Svojom?! Kako to mislite: svojom?

— Tako lepo. Venčani smo. Dugo godina živimo srećno u braku! — objašnjava drug G. R.

Konobar se zbuni.

— Izvinite, moram pozvati šefa sale. Pričekajte trenutak.

Šef sale je učtivo saopštio druga G. R.:

— Zao mi je, ali, ovaj, mislim da ovde niste poželjni. Znate kako je, narušili biste atmosferu, ovu, kako da kažem, savremenu, naprednu. A takva je, znate i strogo poverljiva direktiva koja mi je data... Izvinite, ali vaše prisustvo unelo bi u tu atmosferu neku vrstu prevazidjenje patrijarhalnosti koja je drugovima, kako oni kažu — tudja. Izvinite...

Pres servis

Angleškoga diplomata in pisatelja Sira Harolda Micolsona so nekoč vprašali, če je sodeloval kdaj s svojo ženo — ki je tudi pisateljica in je izdala roman »Spomladansko sonce«. »Seveda,« je odvrnil diplomat. »Saj imava dva sinova!«

Boljše je manj opraviti, kakor veliko planirati!

Naša učenost izhaja iz naše izkušnosti in naša izkušnost iz naše neumnosti.

Tovariš je moral pozimi obiskati bolnika v bolnišnici. Cesta je bila zaledenela. Ker je hitro vozil, ga je začelo pri rdečem semaforu v bližini bolnišnice zanašati. Voz je obrnilo za 180°, oplazil je pločnik in se ustavil tik pred miličnikom. Da ga miličnik ne bi »nazjals«, je hitro vprašal: »Prosim, kako pridem tu do bolnišnice?«

Miličnik ga je ostro pogledal in odgovoril: »Najhitreje, če boste vozili tako naprej, kakor ste doslej.«

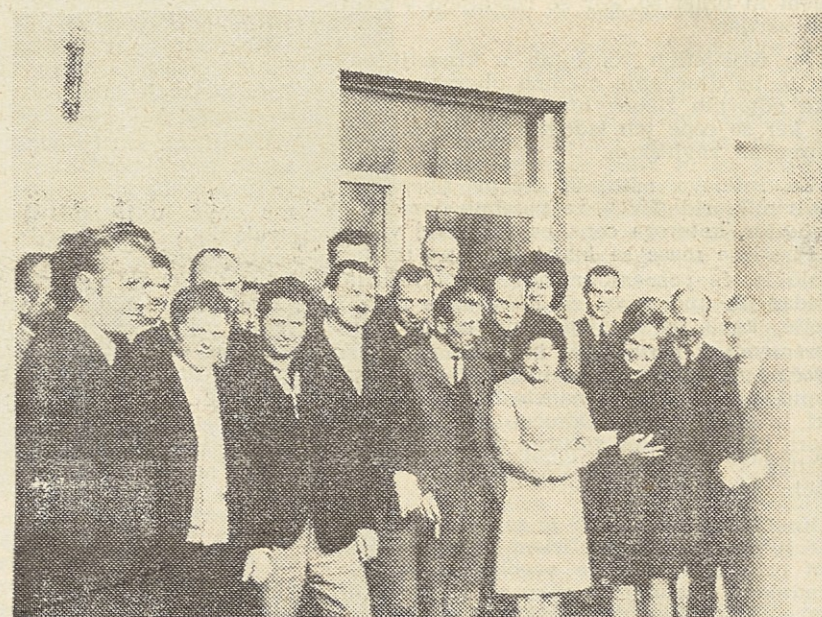
Nekdo je definiriral vljudnost kot obnašanje, ki se ga poslužujejo kulturni ljudje, kadar imajo čas.

»Če je žena na določen način ljubila moškega, če je on v njej prižgal strast, potem bo nanj navezana vse življenje. Morda bo ljubila še koga drugega, morda se bo tudi poročila, vendar ostaja prva ljubezen v njenem življenju kot rana, ki se nikoli ne zaceli.«

dr. F. Hrvey

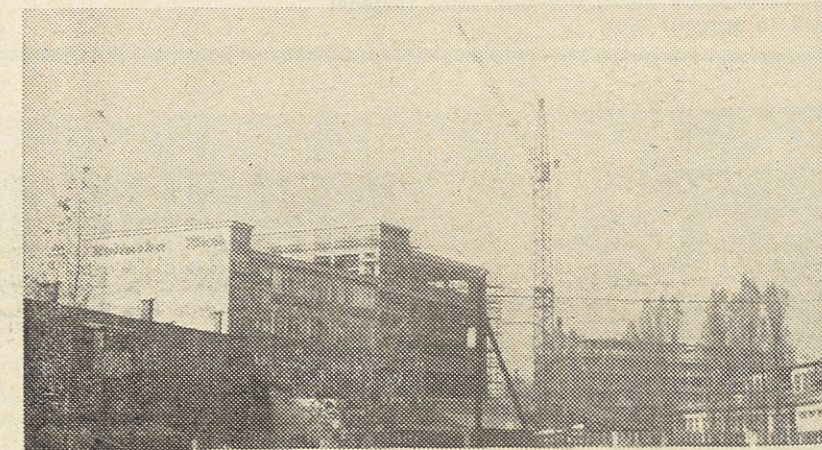
Vsak dan se pojavljajo novi stroji na naših gradbiščih

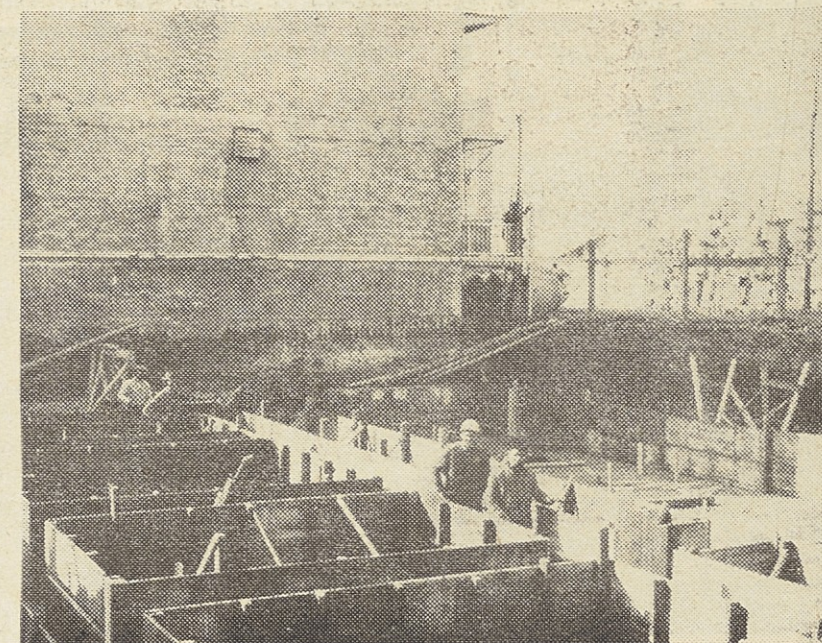
V Ljubljani se je začel tečaj prve pomoči. Na sliki je del udeležencev tečaja

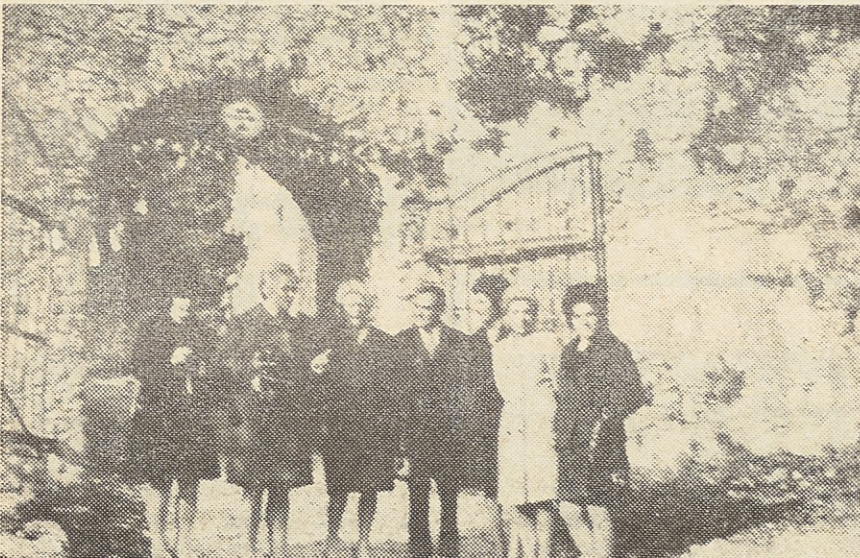
Dela pri gradnji nove bolnišnice v Ljubljani hitro napredujejo

Na novem objektu tovarne hranil Kolinska-Knorr v Ljubljani

Začetek gradnje novega samskega doma v Ljubljani

Celjska dekleta in zadnji celjski grof Marjan

Katera je lepša

Nočni čuvaj Lojze Kožar iz Ljubljane

Sklepi organov samoupravljanja

DS podjetja

S K L E P I

IV. seje delavskega sveta podjetja, ki je bila dne 15. 9. 1970 ob 9. uri v Ljubljani

1. Sklepi prejšnje seje so bili izvršeni.
2. Poročilo overovatelja zapsnika se vzame k znanju.

3. Spremeni se 2. odst. 51. člena statuta podjetja, da se glasi: »Delavski svet podjetja 44 članov.« 4. Na podlagi 70. člena statuta podjetja in v skladu z 51. in 55. členom poslovnika o neposrednem upravljanju in delu organov upravljanja, sprejme delavski svet podjetja naslednji sklep:

- določi se volilna enota »gradbena poslovna enota nizke gradnje«;

- razpišejo se nadomestne volitve v delavski svet podjetja v volilni enoti in volitve delavskega sveta te enote;

- volitve bodo 15. oktobra 1970;

- v smislu 52. člena statuta odpadejo na volilno enoto 4 člani delavskega sveta podjetja. Na volitvah 15. oktobra 1970 se izvolita 2 člana za dobo dveh let in 2 člana za dobo štirih let, smiselno določilo 51. člena statuta;

- v delavski svet enote se izvoli 20 članov. Pri volitvah 15. oktobra 1970 se izvoli 10 članov za dobo 2 let in 10 članov za dobo 4 let.

5. Delavski svet podjetja imenuje naslednje volilne organe:

V volilno komisijo podjetja:

- Peter Kunej, predsednik, 1. Leben in Anka Demšar kot člana.

V volilno komisijo enote:

- Karel Veršnik, predsednik, namestnik Franc Cafnik, ožica Topolnizk, član — namestnik Stefanija Fujs

V komisijo za volilni imenit:

- Nada Tinta, predsednik, Erika Bošak in Vili Martinčević kot člana.

Volilna komisija enote določi volišča in imenuje volilne odbore za vsako volišče, in sicer po tri člane in prav toliko namestnikov. Volilna komisija skrbi za zakonito izvedbo volitev, potrjuje volilne imenike, ki jih sestavi komisija za volilni imenik, sprejema kandidatne liste in jih potrjuje, ugotavlja in razglasa izid volitev in opravlja druge zadeve v zvezi z volitvami, določene z zakonom in poslovníkom o neposrednem upravljanju in delu organov upravljanja podjetja in enot v sestavi podjetja.

6. Za predlaganje in določanje kandidatov za delavski svet podjetja in za delavski svet enote se morajo sklicati zbori delovnih ljudi do 5. oktobra 1970.

Zbore skličejo in vodijo do izvolitve predsedstva zbora delovnih ljudi:

- za delovišče Postojna tov. Jež Andrej

- Za delovišče v Bosni tov. ing. Bevc Danilo

- za ostala delovišča enote tov. ing. Hvastija Boltežar.

Zbori morajo biti sklicani najmanj 3 dni pred dnevom, določenim za zbor. Zbori se skličejo na isti dan za predlaganje kandidatov za delavski svet podjetja in za delavski svet enote.

Na vseh zbora za volilno enoto za predlaganje kandidatov za člane delavskega sveta podjetja in za člane delavskega sveta enote, predlagajo volivci eno kandidatno listo, ki jo sestavljajo kandidati, predlagani na vsakem posameznem zboru.

7. Na podlagi 134. člena statuta podjetja in na predlog razpisne komisije za razpis delovnega mesta direktorja enote »nizke gradnje« kot individualnega izvršilnega organa ter rezultata tajnih volitev, se izvoli za direktorja gradbene enote nizke gradnje tov. Boltežar Hvastija, dipl. gradb. ing.

8. Delavski svet podjetja potrdi periodični obračun podjetja za I. polletje 1970 in analizo poslovanja podjetja in enot v času januar—junij 1970.

9. Amortizacijska stopnja za cevni in podporni material ter za jeklene nosilce, za katero uporabo je določena nova najemnina od odbora za načrtovanje in notranjo delitev, se poviša od 1. 1. 1971 na 20 %.

10. V tromesečnih in mesečnih proračunih oz. poročilih o poslovanju naj se v bodoče vključijo tudi podatki o poslovanju enot v tujini. Analitska služba naj podatke zbira in analizira, enote v tujini pa so dolžne posredovati podatke tej službi.

11. Delavski svet podjetja se strinja s predlogom odbora za načrtovanje in notranjo delitev, da se predloži v javno obravnavo osnutek dogovorov zveznega odbora sindikata gradbenih delavcev o terenskem dodatku in o minimalnih standardih v gradbeništvu.

12. V zvezi z delom v podaljšanem delovnem času (nadure) sklene Delavski svet, da mora neposredni vodja del opravičiti z opisom del, ki so bila opravljena v podaljšanem delovnem času za vsakega delavca, ki ima več kot 100 nadur v tekočem mesecu. Hkrati naj se izda posebno navodilo o odobravanju dela v podaljšanem delovnem času, o evidenci opravljenih ur v podaljšanem delovnem času, kakor tudi o sankcijah, ki izvirajo iz temeljnega zakona o delovnih razmerjih glede obveznega počitka v teku dneva in delovnega tedna.

13. Samoupravni organi enot so dolžni razpravljati o posameznih primerih najnižjih osebnih dohodkov v enoti ter vključiti v razpravo tudi sindikalno organizacijo enote.

14. Strokovne službe v podjetju naj pripravijo kompleksno poročilo o problemu bolezenskih izostankov delavcev, tako s stališča zdravstvene in socialne zaščite prizadetih delavcev, kakor tudi s stališča ekonomskih vplivov zaradi bolezenskih izostankov. Delavski svet bo poročilo obravnaval na naslednji seji.

15. Sestavi naj se pregled koristnikov privatnih osebnih dohodkov v službene namene in sklenjenih pogodb v zvezi z višino odobrenih kilometrov ter predloži do naslednje seje delavskemu svetu.

16. Spremeni se pravilnik o delitvi osebnih dohodkov v naslednjem:

V pregledu delovnih mest in startnih osnov za delovna mesta se osnova

a) pri vseh delovnih mestih, za katera je predpisana zahteva za delovno mesto VS oz.

VIS — strojni inženir in SS — strojni tehnik poveča:

— pri delovnih mestih z zahtevo VS za 0,71 točke,

— pri delovnih mestih z zahtevo VIS za 0,62 točke,

— pri delovnih mestih z zahtevo SS za 0,53 točke;

b) pri delovnih mestih skladiščnikov se startne osnove povečajo:

— pri zap. št. 155 — skladiščnik I (glav. sklad.) za 0,50 točke,

— pri zap. št. 186 — skladiščnik II za 0,45 točke,

— pri zap. št. 210 — skladiščnik III za 0,40 točke.

Sprememba velja od obračunske dobe 15. 8. 1970 dalje.

17. Delavski svet sklene, da se dokončno potrdi predlog odbora za načrtovanje in notranjo delitev o nagrajevanju organizatorjev proizvodnje, kakor je bil sprejet na seji delavskega sveta z dne 14. julija 1970 pod tč. 10).

Predlagane krivulje za izračun nagrade organizatorjem proizvodnje veljajo od 16. junija 1970 dalje. Analitsko planska služba naj ponovno analizira obračun železokrivnice in ugotovitve predloži delavskemu svetu.

18. Poročilo predsednika odbora za standard in rekreacijo vzame delavski svet k znanju.

Na podlagi predlogov v omenjenem poročilu sklene delavski svet naslednje:

a) Povsod na gradbiščih je treba uvesti obrok tople malice. V ta namen mora biti organizirano na gradbiščih tako, da bodo usposobljeni primerni prostori — jedilnice in da bo topli obrok deljen na samem gradbišču oz. izjemno v najbližjem obratu družbene prehrane, če je ta možnost podana.

b) V obravnavo naj se pošlje sprememba pravilnika o stanovanjski gradnji GIP Gradis glede spremembe višine posojil za individualno gradnjo v smislu predloga omenjenega odbora.

c) Glede investicijskega vzdrževanja v počitniškem domu v Ankaranu, kjer je treba obnoviti dve počitniški hišici, eno pa postaviti povsem na novo, naj ustrezne službe

pripravijo predračun ter ga predlože delavskemu svetu.

č) Odobri s investicijsko vzdrževanje za počitniški dom na Pohorju zaradi napeljave vodovoda in preureditve ležišč.

19. Za kritje investicijskih stroškov pri priključitvi vodovodnega ogrevanja na Obrata gradbeni, polizdelkov se odobri znesek 389.478,00 din s tem, da enota pokrije te stroške iz sredstev, ki so namenjena za investicije v letu 1970.

20. Potrdi se predlog odbora za organizacijo in razvoj, da se ukine začasni poslovnik železokrivskega obrata, ki je bil sprejet na seji delavskega sveta podjetja dne 25. 10. 1963.

21. Delavski svet soglaša k odplačnemu procesu pravice uporabe na parc. št. 369/1 v izmeri 2752 m² in 369/5 v izmeri 708 m² ter na delu parcele št. 365/3 v izmeri 1693 m², proti plačilu 20,00 din za 1 m² oz. skupaj 163.060,00 din.

22. Delavski svet podjetja se strinja s predlogom skupščine mesta Ljubljana, da vlaga podjetje v sklad za financiranje enot in služb teritorialne obrambe v času od 1970 do 1975 sredstva po internem obračunu za ljubljansko področje v višini 1,3 % od dohodka za razdelitev.

23. Spremeni se 1. odst. 23. člena pravilnika o stanovanjski gradnji za člane delovne skupnosti »Glasa«, o financiranju, dodeljevanju stanovanj in dajanju posojil za individualno stanovanjsko gradnjo, ki se glasi: »Posojilo odobrava podjetje z rokom odplačila 30 let in z 2 % obrestno mero.«

24. Delavski svet odobri tov. Martinu Forstnariču, trenutno zaposlen v Frankfurtu, posojilo v višini 20.000,00 din za gradnjo stanovanjske hiše iz sredstev anuitet, ki so se vplačala na račun posojil, ki so jih sprejeli delavci podjetja.

25. V inventurne komisije za redni letni popis za leto 1970 imenuje delavski svet naslednje člane:

centralna inventurna komisija:

— Alojz Remec, predsednik, Ivan Ciringar in Ludvik Rizmala kot člana.

Glavna popisna komisija za popis osnovnih sredstev:

— Janez Zupan, predsednik, Ivan Komar in Jože Lorenčič kot člana.

Komisija za popis snedovršene proizvodnje in lastnih investicij:

— Ignac ing. Brenčič, predsednik, Silvo ing. Erjavec in Franc Zorko kot člana.

Komisija za popis sredstev v počitniških domovih:

— Alojz Remec, predsednik, Rudi Skabar in Cirila Krmeč kot člana.

Komisija za popis sredstev centrale:

— Ivan Pergar, predsednik, Janez Petrič in Borina Verbič kot člana.

Komisija za popis zalog v centralnem skladišču:

— Franc Umek, predsednik, Anton Pucelj in Marija Zajc kot člana.

Komisija za popis sredstev v delavskih domovih Bavdkova, Novakova in Mislejeva.

— Anton Svajger, predsednik, Ivan Palč in Josip Sinko kot člana.

Komisija za popis sredstev v delavskem naselju Koželjeva:

— Anton Svajger, predsednik, Maks Mlakar in Josip Sinko kot člana.

26. Delavski svet potrdi predlog komisije za razhodovanje osnovnih sredstev podjetja za leto 1970 in sicer:

	din
— osnovna vrednost	891.331,5
— vrednost odpisov 31. 12. 1969	770.531,1
— skupaj odpisi	870.969,2
— sedanja vrednost	20.362,0
— komisijsko ocenjena vrednost	27.915,0

27. Delavski svet podjetja sklene, da se po lovica, to je 0,45 %, izrednega prispevka za zdravstveno zavarovanje krije iz sredstev za osebne dohodke in to za čas od 1. 9. do 31. 12. 1970 za delavce na območju komunalne skupnosti socialnega zavarovanja Ljubljana.

28. Delavski svet podjetja odobri 3,50 % o inventurne vrednosti za nevidni lom in manjko pri drobnem inventarju in embalaži za komunalno dejavnost.

29. Delavski svet podjetja sklene, da se dopolnitev pravilnika o varstvu pri delu pošlje v obravnavo delovnemu kolektivu v

zvezi kontrole vinjenih oseb na delovnem mestu.

30. Delavski svet podjetja osvoji predlog odbora za standard in rekreacijo, da naj se spremeni pravilnik o stanovanjski gradnji za člane delovne skupnosti GIP »Gradis« tako, da se povišajo višine zneskov za posojila za individualno gradnjo. Osnutek spremembe pravilnika naj se predloži v obravnavo delovni skupnosti.

31. Ustrezna služba naj pripravi predlog za spremembo pravilnika o potnih stroških in pravilnika o dodatku na stalnost.

32. Glede rešitve vprašanja socialno-zdravstvenega varstva za delavce podjetja naj se pregleda urejenost bolniških sob v delavskih naseljih, uvede bolj učinkovito preventivno zdravstveno varstvo (cepljenje itd.) in občasne zdravstvene preglede delavcev na zdravju škodljivih delovnih mestih. V ta namen naj se prouči možnost sprejema še enega zdravnika in možnost ureditve bazenskih ambulant.

33. Da se omogoči boljša priprava za izpite o varstvu pri delu, naj Center za izobraževanje skupno s službo varstva pri delu izda zbirko predpisov, ki pridejo v poštev za izpite, tako da kandidatom ne bi bilo potrebno iskati literature za učenje iz različnih virov.

34. V zvezi z rešitvijo vprašanja o priznanju socialnih dajatev delavcem, ki so delali v ZR Nemčiji, so bile vloge že napravljene na pristojne organe in naj se ponovno urgira rešitev s strani kadrovske socialne službe.

Overovatelj:

Ivo Leben, l. r. Predsednik DS podjetja:

Janko Košir, l. r. Saša Skulj, dipl. ing., l. r.

Važnejši sklepi organov samoupravljanja

■ **Gradbeno vodstvo Maribor** — II. seja delavskega sveta

— Potrdi se sklep in priporočila komisij:

a) komisije za standard in rekreacijo,

b) komisije za delovna razmerja,

c) komisije za proizvodnjo in delitev dohodka.

— Sindikalni podružnici PE se odobri dotalacija v višini 70.000 din pod pogojem, da jih uporabi v skladu s predloženim predračunom.

— Odobri se posojilo za gradnjo individualne hiše tov. Francu Rogaču v višini preostalega zneska, ki je deponiran pri Mariborski banki, v znesku 4.710,50 din s tem, da se mu ta znesek prizna 100 %-ni kredit s strani banke na račun vložene depozita, tako da bi imenovanemu bil odobren kredit v skupni višini 9.421 din. Tov. Rogaču se odobrava kredit naknadno, ker je bil po pomoti izpuščen pri prvotni razdelitvi.

— Sklene se, da se vozi hrana odnosno kosilo na posamezna gradbišča že ob 14. uri. To seveda velja le za gradbišča, ki to zahtevajo, in to le v primeru, če je za kosilo na gradbišču tudi dovolj naročnikov.

— Čimprej je objaviti razpis za prosta delovna mesta, in sicer za gradbene inženirje I. in II. stopnje, gradbene tehnike in delovodje, 30 KV tesarjev, 20 KV zidarjev, 60 PK in NK delavcev.

— Prošnji tov. Logar Jožice, ki prosi za 15-dnevni brezplačni dopust za potovanje k svojim sorodnikom v Ameriko, se ugodi.

— Nadalje se sklene, da se zaradi pomanjkanja delovne sile uvede na vseh gradbiščih podaljšan delovni čas. Čas dela na gradbišču je prilagoditi specifičnostim posameznega gradbišča v sporazumu s tehnično službo.

— Glede priključitve določenega dela Tehnogradenj, in zato zagotoviti potrebna sredstva, prevzema le stranske obrate Tehnogradenj, predvsem gramoznico in betonarno pod naslednjimi pogoji:

a) da se s strani centrale zagotovi potrebno zemljišče za nadaljno obratovanje gramoznice;

b) izvršiti je rekonstrukcijo gramoznice, kot so si jo zamislili že strokovnjaki Tehnogradenj, in zato zagotovili potrebna sredstva iz skupnih skladov podjetja. Ta obrat se do konca leta 1970 vodi kot samostojni obrat (finančno).

c) eventualno izgubo, ki bi v tem času naobraba in glavnega skladišča ter to poslati

č) železokrivsko bazo je takoj prevzeti in takoj pristopiti k celotnemu prevzemu, rešiti vsa kadrovska vprašanja, pregledati poslovanje teh obratov in preveriti upravičenost tako velikega števila zaposlenih;

d) komisija kakor tudi DS je mnenja, da je celoten kolektiv Gradisa premalo obveščen o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s priključitvijo Tehnogradenj, odnosno sploh o novem položaju, ki je v zvezi s tem nastal.

— Takoj je storiti vse potrebne ukrepe za dobavo drobne mehanizacije in strojev iz lanskih skladov, prav tako pa je izposlovati pri centrali podjetja dobavo drobne mehanizacije in strojev za letošnje leto.

— Glede na močno angažiranost PE se sklene, da se h gradnji stanovanj za trg v Mariboru pristopi v letu 1971. Za to gradnjo je pripraviti vso potrebno dokumentacijo in načrte, prav tako pa skušati pri podjetju Konstruktor doseči sporazum, da odstopi svoj del zemljišča, ki je v neposredni bližini našega zemljišča, prav tako določen za stanovanjsko izgradnjo.

— Izdelati je študijo ureditve tesarskega obrata in glavnega skladišča ter to poslati skupno s širšo utemeljitvijo investicijski komisiji podjetja.

■ Gradbišče Koper — delavski svet.

— Sklepi zadnje seje so bili izvršeni, razen sklepa delavskega sveta enote za skupno zavarovanje pri zavarovalnici Sava, ki je bil razveljavljen, ker bo to reševal delavski svet podjetja.

— Sklenjeno je bilo, da kadrovski oddelok s sektorskimi vodji uredi organiziran odhod delavcev na plačan in neplačan dopust. Člani delavskega sveta enote naj apelirajo na svoje sodelavce, da bi ta sklep uresničili.

■ Kovinski obrati Ljubljana — II. seja delavskega sveta.

— Delavski svet je zahteval, da do prihodnje seje pregledajo in poročajo na naslednji seji, zakaj je na stroškovnem mestu »viličar« plan režijskih ur presežen.

— Delavski svet je sklenil, da se v tem mesecu izplača masa gibljivega dela, ki je bila predlagana.

— Delavski svet je zahteval, da analitsko-planska služba centrale obrazloži, zakaj se podatki v njeni in naši analizi ne skladajo — predvsem za mesec junij.

— Delavski svet je potrdil sklep komisije za standard in rekreacijo, da se v letošnjem letu razdeli 76.000 din za individualna posojila in da se kupijo tri stanovanja, in sicer: eno stanovanje v izmeri 46 m², dve stanovanji v izmeri 40 m².

— Delavski svet je pooblastil direktorja PE, da uredi vse potrebno v zvezi z izdelavo nove sheme našega obrata.

— Na prihodnji seji mora poročati o delu HTV komisije predsednik komisije.

■ Lesno industrijski obrat Skofja Loka — II. seja DS.

— V komisije za popis sredstev podjetja, ki so na zalogi in v uporabi pri PE Skofja Loka, so imenovani:

1. Glavna popisana komisija

Franc ing. Cegnar — predsednik

Franc Tehovnik

Mojca Poljanec

2. Komisija za popis osnovnih sredstev, sredstev skupne porabe in investicij v teku

Jože Spanič — predsednik

Franc Kutnjak

Anka Hafner

3. Komisija za popis zalog gotovih proizvodov

Maks Bogataj — predsednik

Albin Peternel

Peter Triler

4. Komisija za popis nedokončane proizvodnje

Anton Demšar — predsednik

Pavle Jenko
Danica Jagodič

5. Komisija za popis zalog materiala in drobnega inventarja v skladišču

Pavle Jenko — predsednik
Kristina Mrak
Andrej Ahčin

7. Komisija za popis zalog materiala v skladišču hlodovine in žaganega lesa

Jože Potočnik — predsednik
Peter Triler
Matevž Eržen

7. Komisija za popis drobnega inventarja v uporabi v mizarski delavnici

Jože Cremonžnik — predsednik
Rudi Triler
Franc Debeljak

8. Komisija za popis drobnega inventarja v uporabi v tesarski delavnici

Slavko Stanovnik II — predsednik
Kristina Mrak
Vinko Klemenčič

9. Komisija za popis drobnega inventarja v uporabi v mehanični delavnici

Janez Kavčič — predsednik
Franc Kutnjak
Janez Žagar

10. Komisija za popis drobnega inventarja v uporabi v pisarna, naselju, jedilnici, vrtnarici, garažah in gasilski shrambi

Milena Demšar — predsednik
Anka Hafner
Retelj Pavla

11. Komisija za popis drobnega inventarja v uporabi na žagalnici, brusilnici in kučilnici

Ciril Cof — predsednik
Vinko Florjancič
Jože Bogataj

▣ Gradbeno vodstvo Jesenice — III, seja delavskega sveta.

— Delavski svet vzame k znanju poročilo o poteku gradenj po sektorjih, angažiranju

poslovne enote, o bodočih delih, doseženi realizaciji in finančnem planu poslovne enote, o finančnem uspehu ter o prioriteti objekta trgovske hiše Kranj.

— Potrđijo se sklepi komisije za proizvodnjo in delitev dohodka poslovne enote:

a) Idejni projekt za gradnjo menze v naselju Gradis Jesenice se potrđi, prav tako projekt samskega bloka v Kranju. Obe gradnji je forsirati ter čimprej pričetati z deli.

b) Iz ostanka čistega dohodka po delitvenem razmerju, ki je na razpolago za delitev neizplačanih osebnih dohodkov, se pri septemberskem izplačilu osebnih dohodkov izplača pol plače vsem zaposlenim za osnovo 184 ur.

c) Seje delavskega sveta naj se še nadalje sklicujejo v popoldanskem času, vsakemu udeležencu na seji je izplačati polovico dnevnice ter pripadajoče potne stroške. Delavcem iz sektorja Portorož je izplačati 90 % dnevnico.

— Glede na velike naloge poslovne enote in pomanjkanje kvalificirane delovne sile ni mogoče odstopiti kvalificiranih delavcev nit vajencev, za delo v Nemčiji.

— Delavski svet vzame k znanju informacijo o pomanjkanju glavnih gradbenih materialov, predvsem betonskega železa, posameznih profilov in kvalificirane delovne sile ter o veliki fluktuaciji delovne sile v zadnjih mesecih.

— Imenovana je komisija; za popis zalog podjetja Gradis za leto 1970, v naslednji sestavi:

1. Komisija za popis osnovnih sredstev, obratnega inventarja z oznako 3 G, sredstev skupne porabe, barak in proizvodnje v teku

Stane Simeonov — predsednik
Marica Ambrožič
Stane Kramar

2. Komisija za popis materiala in drobnega inventarja

a) glavna popisna komisija
Karolina Žust, predsednik
Marica Ambrožič
Jože Zalokar

b) glavno skladišče
Stane Matjašič, predsednik
Cilka Kucko
Stane Kramar

c) Sektor Kranj in sektor Elan
Eržen ing. Jože, predsednik
Ivanka Kogoj
Franc Polajnar
Dora Rogelja

d) Sektor Portorož
Marica Ambrožič — predsednik
Karolina Žust
Božo Cad

e) Tesarska delavnica in sektor Železarna
Ivan Koračin, predsednik
Andreja Narobe,
Ladislav Abruč
Helena Ferjan

f) Les in opažne plošče, cevni material, gumijasti kabli

Jože Zalokar, predsednik
Andrej Lapajne
Betka Kuralt
Viljem Zrim
Zlata Mušič
Ciril Plemelj

g) DUR — naselje
Marica Ambrožič — predsednik
Alfonz Kočar
Justi Mekić
Karolina Žust

h) Gotovi izdelki
Stane Kramar — predsednik
Stane Matjašič
Andreja Narobe

i) Terjatve in obveznosti — blagajna
Marija Koračin — predsednik
Marija Kramar
Marija Jeločnik

— V komisijo za varstvo pri delu se namesto člana ing. Milana Pajka, imenuje novi član Jože Bertonec.

■ **Strojno prometni obrat Ljubljana — II.**
seja sveta samostojne obračunske enote.

— Na osnovi razprave o predosnutku predloga o minimalnih standardih življenjskih in delovnih pogojev se sklene, da se predosnutek sprejme in v celoti potrdi. Potrdi se tudi predlagani predlog o terenskem dodatku.

— Pravilnik o pogojih in načinu za delo delavcev na motornih vozilih se sprejme in predlaga v potrditev delavskemu svetu podjetja.

— Tov. Gartner poroča, da se je disciplina v zadnjem času ponovno poslabšala. Zato apelira na člane sveta, naj vplivajo na sodelavce za izboljšanje delovne discipline.

— Na osnovi obravnave spremembe pravilnika o stanovanjski gradnji za člane delovne skupnosti Gradis o financiranju, dodeljevanju stanovanj in dajanju posojil za individualno gradnjo, se odboru za standard in rekreacijo predlaga sledeče:

Pravilnik naj določa, da v primeru, kjer sta zaposlena v podjetju mož in žena, naj bi drugi član prav tako imel možnost najema posojila, vendar v višini 50 % po obstoječem pravilniku za isto stanovanjsko enoto.

— Predlog za enkratno posebno nagrado delavcem žerjavne skupnosti skupine se zavrne, ker ne obstaja poseben pravilnik, na osnovi katerega bi lahko izplačevali posebne nagrade za vzorno in vestno delo. V pravilniku o delitvi osebnih dohodkov 12. čl. določa do 10 % kriterijev za ocenjevanje delavca na delovnem mestu, kjer so predlagani momenti za vzorno in vestno delo že vključeni in jih delavci redno sprejemajo vključene skupno z osnovami za delovno mesto na uro.

— Snajder Ludvika se razreši članstva kolektivno izvršilnega organa v komisiji za varstvo pri delu in se namesto njega izvoli Antona Stanoniča, vodja mehanizacije — prometnik.

— Na osnovi dopisa sveta centrale o odstopitvi stanovanja Gartner Vincenca, ki je bilo na I. seji sveta samostojne obračunske enote SPO odobreno Jožetu Bacu, strojniku, je bil sprejet sklep, da se ne odstopi od sklepa I. seje z dne 27. 5. 1970.

— Iz sklada skupne porabe samostojne obračunske enote SPO se odobri dotacija sindikalni podružnici Gradis KO in SPO Ljubljana v višini 30.000 din.

1. The first part of the report is devoted to a general survey of the situation in the country.

2. The second part of the report is devoted to a detailed analysis of the economic situation in the country.

3. The third part of the report is devoted to a detailed analysis of the social situation in the country.

4. The fourth part of the report is devoted to a detailed analysis of the cultural situation in the country.

5. The fifth part of the report is devoted to a detailed analysis of the political situation in the country.

6. The sixth part of the report is devoted to a detailed analysis of the international situation in the country.

7. The seventh part of the report is devoted to a detailed analysis of the military situation in the country.

8. The eighth part of the report is devoted to a detailed analysis of the scientific situation in the country.

9. The ninth part of the report is devoted to a detailed analysis of the sports situation in the country.

10. The tenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the health situation in the country.

11. The eleventh part of the report is devoted to a detailed analysis of the education situation in the country.

12. The twelfth part of the report is devoted to a detailed analysis of the housing situation in the country.

13. The thirteenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the food situation in the country.

14. The fourteenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the clothing situation in the country.

15. The fifteenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the footwear situation in the country.

16. The sixteenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the furniture situation in the country.

17. The seventeenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the household appliances situation in the country.

18. The eighteenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the transport situation in the country.

19. The nineteenth part of the report is devoted to a detailed analysis of the communication situation in the country.

20. The twentieth part of the report is devoted to a detailed analysis of the energy situation in the country.

21. The twenty-first part of the report is devoted to a detailed analysis of the environmental situation in the country.

22. The twenty-second part of the report is devoted to a detailed analysis of the population situation in the country.

23. The twenty-third part of the report is devoted to a detailed analysis of the labor situation in the country.

24. The twenty-fourth part of the report is devoted to a detailed analysis of the wages situation in the country.

25. The twenty-fifth part of the report is devoted to a detailed analysis of the social security situation in the country.

26. The twenty-sixth part of the report is devoted to a detailed analysis of the pension situation in the country.

27. The twenty-seventh part of the report is devoted to a detailed analysis of the medical situation in the country.

28. The twenty-eighth part of the report is devoted to a detailed analysis of the pharmaceutical situation in the country.

29. The twenty-ninth part of the report is devoted to a detailed analysis of the health insurance situation in the country.

30. The thirtieth part of the report is devoted to a detailed analysis of the health care situation in the country.